

Brassói Lapok

XXXVIII. évtolyam
196. szám

Főszerkesztő:
Szele Béla dr.

Hétlő
1932. évi augusztus 29

ELŐFIZETESI ARAK: Belföldre havonként 60 lej, postai szétküldéssel; Brassóban és mindazon helységekben, ahol a kihordás nem pósta útfőn történik, a kihordónak a kézbesítési díj külön megfizetendő. Ez a kézbesítési díj havonként 8 lej. — Külföldre negyedévre 300 lej, félévre 600 lej, egész évre 1200 lej. Magyarországra negyedévre 12 pengő, félévre 24 pengő, egész évre 48 pengő. — Az előfizetési díj átutalható postautalványon vagy fizethető nyugta ellenében a lap utolsó oldalán felsorolt pénzbeszedő-megbízottaink kezéhez. Magyarországon postatakarékpénztári számlánk száma 12.174. **HIRDETÉSEK** díja 6 lej, szövegoldalón elhelyezve 8 lej négyzetcentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők.

Hindenburg hétfőn dönt

Tizszeresére emelt vagyonadóval teremtenek munkaalkalmat az öt és félmillió munkanélkülinek

Papen évi három és félmilliárdot remél a vagyondézma bevezetésétől
Betiltották a Rothe Fahnet

Berlin, augusztus 27.

A helpolitikai élet eseményei a legutolsó napokban olyan helyzetet teremtek, amelyben biztosnak látszik, hogy Papen kancellár előtt csak egyetlen út lesz: felosztatni a birodalmi gyűlést abban a pillanatban, amikor összeül. Pén-
teken délután Berlinben már hivatalosan is megerősítették, hogy Papen kancellár hétfőn audienciát kér Hindenburg birodalmi elnöktől két rendkívül fontos problémával kapcsolatban. Mind a kettő szorosan összefügg a pillanatnyi politikai helyzettel.

Papen ugyanis arra fogja kérni a birodalmi elnököt, hogy

adjon felhatalmazást a Reichstag felosztatására, másrészt pedig előterjesztve a birodalmi kormány gazdasági programját, arra is felhatalmazást kér, hogy a programot ne a parlament útján, hanem továbbra is szükségrendeletek formájában valósítsa meg.

A Papen-kormány gazdasági programjának gerincét az a tervezet alkotja, amely munkaalkalmat ígerekzik teremteni az öt és fél millió munkanélküli számára. Erre a célra természetesen óriási összegek szükségesek, amelyeknek előteremtésére a Papen-rezsimnek már megvan a maga terve. Papen szerint a munkaalkalmak teremtését szolgáló alapot valóban csak hatalmi szóval tudják megvalósítani, mert az nem más, mint

a kényszerkölcsön formájában végrehajtott vagyondézma.

Eddig három ezrelék volt ez az adó, amely évente 350 millió márkát hozott az állami költségvetésnek. Most a három ezrelék adót felemelik három százalékra, azaz a tizszeresére, ami azt jelenti, hogy 350 millió márká helyett három és félmilliárd aranymárka folynék be az államkincstárba a munkaalkalmak teremtését szolgáló alap céljaira.

Ebben a pillanatban még nem lehet tudni, hogy Hindenburg elnök elfogadja-e Papen terveit, amelyek szerint minden olyan vagyont, amelynek értéke 20 ezer márká fölött áll, ezzel a kényszeradóval sújtánának. A pénzügyi szakértők — köztük Luther dr. is — súlyos aggodalmakat táplálnak Papen koncepciójával szemben, mert az a meggyőződésük, hogy a magánkézen levő produktív tőke lassan az állam birtokába pándorolna át a vagyondézma révén.

KÉTÉLŰ FEGYVER A PARLAMENT FELOSZLATÁSA

Hitlerék természetesen feszülten figyelik a kancellár minden lépését, úgy a birodalmi gyűlés felosztatását, mint az új szükségrendelet szempontjából.

A horogkeresztesek hivatalos lapja, a Völkischer Beobachter tegnapi számában már foglalkozik is Papennek azzal a tervével, hogy a birodalmi gyűlést felosztassa s gunyosan mutatja ki, hogy ez a

puccs a jelenlegi kormányzat szempontjából ütne ki a legsiralmasabban, mert az ország már tisztán látja, hogy mit akar Papen a diktatúrával s azt is nagyon jól tudja a német nép, hogy a hatalmat senki más nem veheti át, csak Hitler és tábor.

SZETROMBOLTÁK A LOKAL ANZEIGER KIADÓHIVATALÁT

A beutheni halálos ítéletek után ismét izzóvá vált hangulat kissé lecsendesedett s tegnap már csak Berlinben voltak tüntetések és zavargások.

A főváros utcáit az éjszaka folyamán plakátokkal árasztották el, amelyek „Le

a rendkívüli bíróságokkal!” jelszó alatt tüntetnek a statárium ellen.

A berlini kommunisták is tüntettek és megrohanták a Lokal Anzeiger épületét. Az újságpalota ablakait beverték, majd behatoltak a kiadóhivatalba és annak berendezését összerombolták.

A tüntetések hatása alatt Papen kancellár péntekig, szeptember másodikáig betiltotta a Rothe Fahnet, a kommunisták lapját, amely a rendkívüli bíróságot és a birodalmi kormányt durván támadta. Ilyenformán a kommunista pártnak a birodalmi gyűlés megnyitásának kritikus napjaira nincs lapja, amelyben állást foglalhatna.

Amerikai-orosz-kinai front Japán ellen

Oroszbarátság lesz a jelszó az amerikai elnökválasztáson

Tokió, augusztus 27.

Stimson amerikai külügyi államtitkár nemrégien éleshangu beszédet mondott, amelyben állást foglalt Japán imperialista terjeszkedése ellen. A beszéd után Amerika most sokkal súlyosabb lépésre szánta el magát. A tokiói amerikai követ demarsot nyújtott át a japán miniszté-

riumban, amely élesen tiltakozik Japán mandzsúriai politikája ellen és hangsúlyozza, hogy ha Japán elismeri a mandzsú kormányt, úgy megszegi az 1922. évi washingtoni egyezményt, amely a „nyitott ajtók” politikáját írja elő a kínai területekre.

Folyik a japán—kinai háború

Véres összeütközés Jehol-tartományban

Sanghai, augusztus 27.

Már hirt adtunk a japán áruk újabb bojkottjáról és a japán—kinai viszony újabb feszültségéről, aminek következtében a helyzet kezd veszedelmesen hasonlítani az első sanghai csatározások előtti állapothoz. A hadiállapot már be is következett, amennyiben

Sanghaiban újabb nagyszámu japán haderő szállott partra. Parancsnokuk úgy nyilatkozott, hogy nem támadó szándékkal jöttek, csak meg akarják védeni a japán érdekeket, főleg pedig meg akarják akadályozni, hogy a

kinaiak folytonos merényleteket intézzenek a távírvonalak ellen.

Ezuttal Jehol tartományban a japán csapatok folytatják az offenzívát. Tegnap heves támadást intéztek a kínai állások ellen, de egyelőre visszaverték őket. Valószínű azonban, hogy a kínai haderő a japánok technikai fölényével szemben nem sokáig tarthatja magát.

Ching-Yuan közeléből is véres összeütközéseket jelentenek japán katonaság és kínai szabadcsapatok között. A kínaiak négyszáz halottat és számos sebesültet vettek.

Lengyelország közvetíteni akar Amerika és a Szovjet között

Berlin, augusztus 27.

A német sajtó igen élénken foglalkozik Amerika magatartásával a távolkeleti ügyében. Amerika szemmeláthatólag közeledik a szovjethez. A washingtoni kormány arra a meggyőződésre jutott, hogy a jelenlegi válság közepette Amerika ipari és kereskedelmi tevékenysége csak

is oda irányulhat, hogy megszerezze magának az orosz és kínai piacot. Tehát minél élénkebb és barátságosabb összeköttetést igyekeznek létesíteni a két állammal.

Ez lesz külpolitikai tekintetben a választási jelszó is.

Amerika reméli, hogy az egyesült ameri-

kai—orosz—kinai fronttal Japán nem mer szembeszállani és felhagy hódító politikájával.

Varsói jelentés szerint diplomáciai körökben erősen állítják, hogy azonnal az amerikai elnökválasztások után Lengyelország eddigi moszkvai követét, Pateket, Washingtonba helyezi át. Patek agyans kitünő viszonyban van a szovjetpolitikusokkal és washingtoni kiküldetésének az a célja, hogy megkönnyítse az orosz—amerikai közeledést. Lengyelország, amely a megnevezési szerződés folytán jó viszonyba került a szovjettel, segíteni akar az orosz—amerikai barátság létrehozásában.

A japánellenes front első erőes akciója az amerikai demars, amelyről lapunk más helyén számolunk be.

A király köszönete a szenátusban

Bukarest, augusztus 27

A szenátus választ a királyi trónbeszédre ma közölték öfelségével, aki örömet fejezte ki, hogy a szenátus szembeszállt a válsággal s hogy a kormány a szövetséges országokkal barátságos viszonyt akar fenntartani.

Emelkedik a kenyér-bélyeg jövedelme

Bukarest, augusztus 27

A kenyérbélyegegk után augusztusban négy millió lejtel több folyt be, mint az előző hónapban.

Goga és Argetoianu a pótválasztásokon

Bukarest, augusztus 27

A szeptember tizenötödikén Hunyadmegyében tartandó pótválasztáson Goga, a Vlasca és Fogaras vármegyékben tartandó pótválasztáson Argetoianu jelöltetik magukat.

Kétszáz ezer munkás lépett sztrájkba Angliában

Manchester, augusztus 27

Az angol textiliparban a sztrájkmozgalom óriási méreteket ölt. Tegnap Manchesterben

kétszáz ezer munkás lépett sztrájkba. A nagy ipari város, amely tele van textilgyárakkal, valósággal kihalt. A sztrájkolók mindeddig nem tágtanak bérköveteléseiktől. Intézkedések történtek esetleges incidensek és zavargások erőes elfojtására.

Bevezetik a kontingens-rendszert a behozatalban

Bukarest, augusztus 27.

Madgearu ipar- és kereskedelmi miniszter nemrégien jelentette ki a szenátusban, hogy a kormány csak bizonyos kontingens alapján fogja engedélyezni az exportálást. A minisztérium és a kereskedelmi körök között már napok óta folynak a tárgyalások ebben az irányban. Újabb jelentés szerint bizottság alakul Madgearu elnöke alatt, amely a behozandó áruk kvótáját meg fogja alapítani. A kontingens elosztása az országban az ipar és kereskedelmi kamarák felügyelete alatt fog történni.

Munkaalkalom nincs, de lesz munkakamara

Bukarest, augusztus 27.

A kormány letette a kamarában a munkakamarák felállítására vonatkozó törvényjavaslatot. Ioanifescu munkügyi miniszter kijelentette, hogy a „munkakamarákat a legsürgősebben működésbe akarja hozni. Ezek a kamarák a mezőgazdasági kamarákhoz hasonló funkciót fognak végezni az ipari élet terén.

Az egyiptomi miniszterelnök Budapesten

Budapest, augusztus 27.

Ismail Sedky pasa, Egyiptom miniszterelnöke, a magyar kormány meghívására augusztus huszonkilencedikén Budapestre érkezik és három napot tölt a fővárosban. A látogatás közelebbi célja nem ismeretes.

Amerikában huszonhétmillió ember lesz kereset nélkül a télen

New York, augusztus 27.

Gazdasági körök statisztikai számításai szerint a tél kezdetéig Amerikában a munkanélküliek száma tizenegymillióra fog emelkedni. Hozzászámítva a családtagokat, a télen körülbelül huszonhétmillió lélek áll majd minden kereset nélkül és szorul a társadalom támogatására.

Gömbös Gyula meglepő békebeszéde

Budapest, augusztus 27.

Gömbös Gyula hadügyminiszter, akinek Szatmár-Ugocsa-Bereg hármasmegye küldöttsége diszoklevelet nyújtott át, ez alkalomból meglepő beszédet tartott. Kijelentette, hogy a legkomolyabban törekedni kell a béke fenntartására minden téren és a sokat bangoztatott testvériség elve a gyakorlatban is érvényesítésre vár. A szociális bajokat nem elég felismerni, hanem orvosolni is kell.

Vilmos excsászár ismét a térdszalagrend lovagja!

London, augusztus 27.

A térdszalagrend lovagjai elhatározták, hogy a Manuel portugál exkirály halálával gazdátlaná vált térdszalagot Kemál pasának, Törökország ujjáteremtőjének ajánlják fel.

Az előkelő gyülekezet ezután még egy nagyfontosságú kérdéssel végzett. Vilmos német császár és a fia a háború után visszaküldött a térdszalagrendet a rend nagymesterének, V. György angol királynak, azzal az indoklással, hogy sem a rendszalagot, sem az angol tábornoki ruhát és marsallbotot többé nem viselhetik. A lovagrend gyűlése most elhatározta, hogy

a térdszalagrendet visszaadja a doorni remetének és fiának.

Ilonny soit qui mal y pense!... Azaz: Huncut az, aki rosszat gondol erről a Hohenzollernek restaurálásáról elterjedt hírek fénykorában...

Letartóztattak egy csodadoktort, aki husz évvel ezelőtt klinikai szolgálta volt

Dicsőszentmárton, augusztus 27.

A közeli Magyarársós községbe pár nappal ezelőtt egy markáns arcú, jó-Megszállt egy gazdánál akinek csakhazett, két 10-12 éves fiacskájaival együtt, megszallt egy gazdánál, akinek csakhamar előadta, hogy nemzetközi önkéntes misszionárius és hetednapos adventista, aki különben a beteg lelkeket és testeket egyaránt gyógyít, lévén „ép testben ép lélek.” Eddig 111 embert gyógyított ki, de arról, hogy hol járt balsikerrel az adventista orvostudomány, nem beszélt.

A dolognak hamarosan híre terjedt, de a paciensek helyett a csendőrség mutatott buzgó érdeklődést a csodadoktor iránt, akit őrizetbe vettek. Kihallgatásakor azt vallotta, hogy Palcan Mihálynak hívják és régen érdeklődik az orvostudomány iránt, sőt praxisa is van, amennyiben

husz évvel ezelőtt — szolgálta volt a kolozsvári klinikán.

Azután magánaton képezte tovább ismereteit. Műszereket szerzett s van mikroszkopja is. A tavasz óta járja az országot, volt Marossárpatakon, Somostelken, Pécsházán és még számos helyen. Gyógyításairól mindenütt pontos, szakszerű orvosi naplót és diagnosztikai nyilvántartást vezetett. — Az érdekes és határozottan intelligens ember benyomását keltő embert átkísérték az ügyességre.

B. L. 2. OLDAL

Manlicheres rablótámadás a zalatnai keskenyvágányu vasuton

120 ezer lejt raboltak a brassói üzemfelügyelőség pénztárnokától

Brassó, augusztus 27.

Példátlan vakmerőséggel végrehajtott fegyveres rablótámadásnak esett áldozatul a Gyulafehérvár és Zalatna között közlekedő keskeny vágányu vasutvonalon Fogarassy Lajos, a CFR brassói kerületi üzemfelügyelőség pénztárnoka Fogarassy

kilencven kilogramm súlyú vasládában még kedden 1 millió 114 ezer lejt vitt magával a Gyulafehérvár és Nagyszeben között dolgozó pályamunkások béreinek kifizetésére.

Csütörtökön 120 ezer lejt vett magához és három vasutas kíséretében kézi hajtáson Zalatnára indult.

Ompolyszáda község közelében a töltés mellől két álarcos és felfegyverzett bandita ugrott a hajtány elé és riasztó

lövés után fegyvereiket a hajtány utasaira szegezve Fogarassy pénztárnokot arra kényszerítették, hogy a 120 ezer lejt, valamint a nála lévő nyugtákat, okiratokat és leveleket szolgáltatassa ki. A gazdag zsákmánnyal pedig eltűntek a közeli erdőségben.

Fogarassy Lajos azonnal visszautazott Gyulafehérvárra s ott az ügyességen, rendőrségnél és csendőrségnél megtette a feljelentést az ismeretlen banditák ellen. Jelentést tett az esetről a brassói CFR. üzemfelügyelőségnek is, amely Gyulafehérvárra Gottlieb főmérnököt és Keresztes főellenőrt küldötte ki a helyszíni vizsgálat lefolytatására.

A hatóságok véleménye szerint a rablótámadást csak a helyzettel ismerős egyének, valószínűleg elbocsátott vasuti munkások követték el.

Brandsch Rudolf közös kisebbségi frontot akar a gyakorlati érdekek szolgálatára

Nem gyűlöli a magyarokat, de — természetes, hogy népe érdekeit nagy szeretettel ápolja

Brassó, augusztus 27.

A Bukaresti Lapok egyik munkatársának Brandsch Rudolf kisebbségi államtitkár érdekes nyilatkozatot tett a kisebbségi kérdéssről és a saját állásáról és viszonyáról a romániai magyarsághoz.

Elsősorban kifakadt amiatt, hogy a magyar párt őt megtámadta, s hogy ei akarják vitatni a kisebbségi miniszterium szükségességét. A kisebbségi hivatal sok ezer kisebbségi ügyet intézett már el s az a törekvése, hogy

őszinte együttműködés létesüljön valamennyi kisebbségi párt között.

Ugy képzelet el a kisebbségi frontot, hogy minden párt körvonalazná a maga politikamentes gyakorlati programját és ezeket összeegyeztetve, közösen küdenének a megvalósításukért.

Majd, miután nem tagadja, hogy német népi érdekeit tiltakozik az ellen, mintha a magyar kisebbség érdekeit elhanyagolná. Majláth püspöknek is segítségére volt a státus ügyében, s több esetben sikerült kieszközölnie felsőbb iskolák nyilvansági jogát, s működését, s gyakran, sikerrel járt közbe magyar vasutások és nyugdíjasok érdekében.

Englenderék kibérelték az országutakat...

Margitta és Várad között egy csendőr polozza véresre a sofföröket... — Allam az államban — Karácsony mérmők teljhatalmulag adóztat...

Az országutak járhatatlanok. Elhanyagoltak. Gödrök és dombosok. Az autók rozzantak és öregek. Várad és Margitta között autóbussz járat van. De csak az ül bele, akinek nincs pénze vasutra, vagy aki nem tud pár lejjel többet fizetni egy luxuskocsinak. Nyáron a rekkenő hőségben embert emberre gyömöszöltek Englenderék az autóbussz bérldi. Összenyomták az utasokat, mint a heringeket. A nők elájultak, a férfiak káromkodtak. De Englenderék még nyomtak embert a teli kocsiába és az autóbussz tetejére is négyet, ötöt, pedig a törvénynek tiltják.

Véresre vert sofför áll előttem. Mann Tivadar a 450 számú kocsit vezetője. — Margittáról jöttem be Váradra. Hold füszerezet hoztam be gyermekeivel és két magyarországi leányt. Az uton megállított a csendőr. Elveszi az igazolványomat és rámkiajt, hogy nem szabad fuvarozni Margitta és Várad között. Hold, a fűszeres erre megijed és kijelenti a csendőrnek, hogy ő mindig autóbusszon szokott járni, csak most az egyszer ült be privát kocsiba. — Ne féljen Hold ur a csendőrtől, nekem is van jogom és engedélyem fuvarozni, minek ekszkuzálja magát... De erre a csendőr dühbe jött. Nekem esik, háromszor belémrug és bekísér az utasokkal együtt poklostekre a község házára. Hold erre felhívja Margittát, onnan azután a szolgabíró intézkedett, hogy azonnal bocsássanak bennünket szabadon...

De hát nem ez az első eset. Nagy László, az 555-ös teherautó sofförjét tegnap állították meg. Árut hozott be Nagyváradra. Négyen ültek a kocsiban. Vigvázta az árura. Karácsonyi mérmők megállította az autót és nem engedte tovább addig, amíg 1000 lejt letétbe nem helyeztek nála. Hogy milyen cimen, azt nem lehet tudni. Az iratai Nagy Lászlónak rendben voltak, bemutatta már a rendőrségen, az ezer lejt azonban még nem kapta vissza...

Weisz Béla az 51-es kocsit sofförjét egy héttel ezelőtt állította meg a csendőr. Az utasokat leszállította, az engedélyt el-

vette, három óra hosszat visszatartotta a kocsit, aztán 200 lejt utadóval megbírságotla és továbbengedte...

Megnézzük a sofför írásait. Minden a legnagyobb rendben van. Előkerültek az igazolványok. Mindegyiknek megvan a hajtási engedély, fizetik rendszeren az államj adót, megvan az iparengedélyük és a bizonyítványuk, hogy a kocsit be van biztosítva az „Acpur”-nál Bukarestben.

Megkérdeztük a nagyváradi sofförklub elnökét, hogy mi a helyzet ebben az ügyben. Joguk van-e a privát sofföröknek utasokat vinni, olyan utakon, ahol autóbussztársaságok járnak. A sofförklub elnöke kijelentette, hogy ha a papírok rendben vannak, és megvan az iparengedély, akkor nemcsak, hogy joguk van, de ez az egyetlen kereseti lehetőségük.

Biharvármegyében ötszáz sofför van. Ötszáz sofför küzd a mind jobban és jobban lerongyolódott állapotokkal. Englenderék azonban nem akarnak senkit sem élni hagyni. Csendőri felügyelettel igazoltatnak és pofoztatnak sofföröket. Ők kibérelték az országutakat, azokon a helyeken, ahol ők fuvaroznak, ne dolgozzon senki...

Englenderék külön luksuskocsit tartanak fenn Karácsonyi mérmőknek és a fu-

gyvásárhelyi csendőrnek. Karácsonyiék pedig minden alkalommal új törvényt készítenek a körülményeknek megfelelően. ket és olyanokat, amelyek Englenderéknak kellemes...

A nagyváradi autókлуб ügyvédje utján különben megindította az eljárást Englenderék, Karácsonyi mérmők és a pofozó csendőrmester ellen.

(g. i.)

A spanyol exkirály Bécsben

Bécs, augusztus 27.

Alfonz spanyol exkirály ideérkezett Szombaton utazik tovább Mödlingbe Ileana hercegnő kisfiának keresztelőjére.

Sikkasztó bankpénztáros

Milánó, augusztus 27.

Az olasz lapok hatalmas cikkeiben közlik, hogy a római Szociális Bank pénztárosa nyolcemillió olasz lirát sikkasztott el, majd külföldre szökött. Az olasz hatóságok minden országra kiterjesztették a nyomozást.

Az angol sajtó a német és francia fegyverkezésről

A világ leghatalmasabb tengeralattjáró flottája

London, augusztus 27.

Az angol sajtó élénken foglalkozik Németország követelésével, az egyenlő fegyverkezésre vonatkozólag. A kormánylag szerint a kérdés igen súlyos, mert Németország a szárazföldi fegyverkezés után kérni fogja az egyenlőség jogát a légi és tengeri fegyverkezésben is. Végül pedig mikor minden téren kellő erő lesz elő fog állani politikai követeléseivel.

A kérdéssel kapcsolatban a „Daily Telegraph” kimutatja, hogy jelenleg Franciaország rendelkezik a világ leghatalmasabb tengeralattjáró-raja felett, amely háromszor nagyobb az angol tengeralattjáróknál is. Csak ebben az évben huszonöt tengeralattjárót építettek a francia tengerészeti miniszterium.

Egy román katona-szökevény kalandjai

Szolgált a vörös hadseregben, Perzsiában fakir volt, Jeruzsálemben barátoknak öltözött, hazatérve lecsukták

Konstanca, augusztus 27.

Kalandos utazás után tartóztatták le Konstancában egy eredetileg Romániába való szerzetest. Ion Neagu 26 éves ember minden okmány nélkül jött Beyruthból Konstancába a Dácia hajón. A kikötőben igazoltatták, azonban írásai helyett, kalandos életét mondogta el a hatóság embereinek.

1927-ben a 35-ös gyalogezrednél szolgált Cetatea Albán, azonban egy örmester brutálisai miatt megszköött a hadseregtől. Néhány napon keresztül a Dnyeszter partján őgyelgett, majd egy este átlépte az orosz határt. Itt elfogák s beállították a vörös hadseregbe. Mikor a Perzsia közelében levő kiképző osztaghoz küldték, innen is megszökött és Perzsiába ment. Itt azonban hiába keresett munkát, még ennivalóra sem jutott neki. Beállt hát fakirnak. Naphosszat ült, mutatványokat csinált egy szeges deszkán és ilyen módon összekeldott valami kis pénzt. Kalandos természete tovább üzte, begyalogolta egész Perzsiát, majd Mezopotámiába és Palesztinába ment. Jeruzsálemben érkezve, eljutott a Szent Száva kolostorbeli barátokhoz, akik rávették, hogy lépjen be közéjük. Beöltözött papnak, azonban nem bírta az egyhangu életet és Beyruthba szökött, ahol felszállt a Dácia hajóra, amivel most Konstancába érkezett. Zsebében két ajánlott levélnek a feladóvevényét találták. Mindkettőt Jeruzsálemből küldte, Károly román királynak és Miron Christea patriárkának. A kikötőben átadták Ioan Negut a rendőrségnek, ahol megállapították, hogy 26 éves kalandor a Tutova megyében levő Stănești faluból való és mint katonaszökevényt már régóta körözik.

Asira (Apolló) Mozzó

BRASSO Telefon 546

Ma szombaton utoljára fut a szép film

„KUBA VIRÁGA”

LUPE VALEZ és LAWRENCE TIBET a főszerepekben.

Szünet alatt a híres indián Dr. KING és MÉDIUMA, akik rendkívüli mutatványaikkal elbűvölik az egész világot.

Vasárnap d. e. nagy maliné, a szünetben Dr. KING és MILLY

AUGUSZTUS 29.

Argetoianu nagy beszéde a kamarában

Én csináltam a konverziót és én mentettem meg a bankokat!

Marton Ernő dr. az állampolgársági szekaturák megszüntetését követelte — Lupuék ismét inflációt sürgetnek — Új ígéret a szenátusban a rokkantügy rendezésére

Szabó Bényi a kisipar helyzetéről és az esztelen adóterrorról beszélt

Bukarest, augusztus 27.

A kamara péntek délutáni ülésén a híres Argetoianu hatalmas beszéde adott különös érdekességet. Felszólalását úgy az ellenzék, mint a többség kíváncsian várta, mert nemcsak a karzatok és képviselői padok telek meg zsufolásig, hanem a miniszteri székek is. A kormány tagjai közül alig hiányzott valaki.

Napirend előtt Leon lupupárti az állampolgársági szekaturák megszüntetését követelte.

Mirto: A kérdés most van tanulmányozás alatt.

Leon: Nem a tanulmányozás a fontos, hanem a kivétel megkönnyítése!

MEDDIG TART MÉG AZ ÁLLAMPOLGÁRSÁGI SZEKATURÁK?

Marton Ernő dr. zsidó képviselő a ho-

nossági törvény hibáit fejtegeti, sérelmezve a megígért módosítások és könnyítések késését. Ezekre éppen a jelenlegi kormánypart tett kötelező ígéretet. Junian igazságügyminiszter által. Az 1950-51-es parlament trónbeszéde is bejelentette a honossági törvény megváltoztatását, de azóta sem történt semmi. Voicu-Niculescu betérjett ugyan egy javaslatot, de az a lényegét nem érintette, hanem csak új jelentkezési határidőket állapított meg. Hamangiu és Pop Valér dr. javaslatát csak a szenátusig jutott el, tovább nem, ami nem is nagy veszteség. A honosság kérdését azonban olyan alapon, ahogyan eddig elintézni akarták, megoldani nem lehet. Az 1919. szeptember 9-én aláírt párisi egyezmény kifejezetten előírja, hogy mindazok, akiket az új államhatárok a szerződés aláírásakor az új államok területén találunk, minden formalitás nélkül megkapják államaik állampolgárságát. Ezt a szerződést Romániában, úgy lát-

szik, semmibe sem veszik, mert egyáltalában nem ennek a szellemében járnak el. Az elbírálás egyedüli helyes módja a lakhely megállapítása lett volna, amely azt azonosban mindenkinél az illetékeséget kutatják s ezzel Erdélyben és Besszarábiában tízezreket tartanak örökös nyugtalanságban és teszik ki állandó méltatlan zaklatásoknak. Kérde az igazságügyminisztert, hogy mikor lesz már ennek vége, mikor hajlandók megalkotni már azt az új honossági törvényt, amit annak idején éppen ez a párt ígért be külön is és a trónbeszédben is.

Modreanu lupupárti parlamenti kezdeményezéséből törvényjavaslatot nyújt be arra, hogy a vasút nyugdíjintézeténél alapítsanak egy új alosztályt.

Futița lupupárti a felirati javaslatához hozzászólva, pártja nevében leszögezte, hogy az ország gazdasági életének inflációra van szüksége.

„A felirati javaslat nekem szól!...“

Ilyen előzmények után került sor az ülés „nagy ügyjére“, Argetoianura, aki a várakozásnak megfelelően, valóban nagy, szellemes és keserű gunnyal telített beszédet mondott a kormány és pártja ellen.

Argetoianu: Husz éves politikai multja alatt ez már a tizedik parlament, amelyben résztvesz. Meg kell alapítania, hogy ma is ugyanazon légkör és ugyanazon mentalitás veszi körül, mint első ízben, amikor a parlamentbe került.

Ebből meg kell állapítania, hogy minden mesterséges és nem őszinte, amit a belpolitikai élet produkál. Az életnek nem látszik nyoma a mostani parlamentben sem, pedig az élet rohan és nem várakozik arra, hogy a képviselők utólerjék. Ugy találja azonban, hogy még azoktól a mesterségesen megszabott formáktól is, amiket eddig kialakított a parlament, eltér a trónbeszéde adandó válaszfelirat. Ennek különösen az egyik szakasza ragadta meg a figyelmét.

A kormány azt mondja, hogy a választók tömege már érett arra, hogy alkotmányosan érvényesítse akarát az ország irányításában. Ugy hangzik ez, mintha az uralkodót akarná kitanítani és figyelmeztetni arra, hogy az eddigi kormányzati éra, valószínűleg a legutóbbi amelyben ő is résztvevett, nem lett volna alkotmányos.

Madgearu: Nem türjük tovább, hogy az uralkodó személyét újra belevonja a parlamenti vitákba, amint azt az önkormányzat alatt rendszeresen tették!

Argetoianu: Azt hittem, hogy a felirati javaslat az uralkodóhoz szól. Most látom, hogy ez nem igaz, a felirati javaslat nekem szól. Tehát fogadom a velem szemben megnyilvánuló hódolatot.

Aztán azt fejtegeti tovább, hogy vajon alkotmányellenes volt az ő kormánya, vagy nem. Az alkotmány sehol sem tiltja meg az uralkodónak, hogy pártot kívüli emberi bizzon meg a kormány megalkotásában.

Annak azonban mégis elmond a kormányalakítás történetéből, hogy Titulescu szövegét fel őt: „Alakítson technikusokból álló kormányt“. Titulescu biztosította őt arról is, hogy ez ellen nem lesz kifogása egyetlen pártnak sem. Maniueknak sem. Ő azonban nem vállalta ezt a megbízást.

Madgearu: Éppen fordítva történt, Argetoianu ur. Maniu nem járult hozzá ahhoz, hogy ön alakítson kormányt!

Argetoianu: A kormány mégis megalkult és én is helyet kaptam benne. Erre Önök, akik elleneztek a technikus és nem alkotmányos kormányt, éppen ellenem emeltek kifogást, aki az egyetlen régi politikus voltam a kormányban. Ez volt tehát az Önök alkotmánytisztelése és következetessége. (Ujabb derűtség). Én éppen az állandó alkotmányos tényező, Titulescu ur felszólítására léptem be a kormányba. (Ismét derűtség).

Azután szemérem veti Argetoianu a kormánypártnak, hogy 27 napja nem csináltak semmit, csak vitákoztak és folyton ujjalalaktak. Azután dicsegni kezdi az

ő kormánya munkáját, majd rátér a konverzióra.

— Igaz, hogy naponta újabb tervet hallok, — mondja — eddig csak Mironescuét olvastam el, de

ezzel is többet végeztem, mint Mironescu, aki aligha olvasta el — hiszen akkor nem irta volna alá.

(Derűtség). Az én konverzióm jó volt és az mentette meg a bankokat is, nem a mostani konverzió. A nemzeti parasztpárt többségét nem tekintem alkotmányosnak, már csak azért sem, mert a többséget nem saját erejükből szerezte meg, hanem a német párt támogatásával. Azonfelül nekem is köszönhető, mert a kormánypárt propagandája az ellenem szított gyűlöletben merült ki.

Vajda: Ennek a többségnek tehát Ön az apja.

Argetoianu: Én az apja, Ön az anyja.

Mihalache: Az apa mindig bizonytalan az anyja biztos. Ez Önre, a legmegbízhatóbb politikusra valóban nagyon talál.

Argetoianu azzal felel, hogy a választási kormány a liberálisoknak kellett volna alakítaniuk, mint az előző parlament legnagyobb pártjának. Az egyedüli

Harc az iparos szerszámáért

Bukarest augusztus 27.

A parlament egyetlen iparos-deputátusa, Szabó Bényi, magyarpárti képviselő, a kamarai felirati vita során nagy és tartalmas beszédben változott az iparosság két ségbejítő helyzetét. Az iparosok munka nélkül állanak, de ugyanakkor a leg súlyosabb közterheket kell viselniük.

Pedig ez az osztály — mondta Szabó Bényi — rendkívül fontos szerepet tölt be a társadalomban és éppen az állam érdeke lenne, hogy a kisiparos és kiskereskedőreteg erős és független legyen. — Övé az egyensúlyozó szerep a társadalmi osztályok között. Romániában a hetvenöt százalékos földművelőosztály után a második helyet foglalja el, mert a lakosság tizenkét százalékát teszi ki.

Az iparososztály kétségbeesett helyzetének csak részben a világválság, de

jórészt a mindenkori végrehajtó hatalom rideg magatartása az oka.

A kisiparosok ötven százaléka teljesen tönkrement, vagy harminc százaléka megőrzött kis roncokat a vagyonából és ideig-óráig még bírja a reménytelen küzdelmet. Legfeljebb husz százaléka az, amely még bírja a türelmetlen hitelezők ostromát, persze szintén nem sokáig. A legkegyetlenebbek a pénzügyi hatóságok, amelyek az óriási adók fejében

elragadják az iparos utolsó kenyérkereső szerszámát is.

A rideg kormánypolitika ujabban is megnyilvánult, mert az iparosokra nem terjesztették ki a konverziót, az adókról pedig szintén igazságtalan és egyenlőtlen leszállítást terveznek.

Az ország különböző vidékein olyan

ténykedés, amivel a kormány eddig dicsekedhet, semmit sem ér. A kölcsön is szemfényvesztés, mert rossz üzlet.

Ezt a következőkkel bizonyítja:

Lényegileg nem történt más, mint az, hogy a Caps váltókat adott ki a kölcsön összegének erejéig, amelyeket a szájci konzorcium a nemzetközi piacokon már forgalmazott is.

Ezért a kölcsönért az állam négy és fél százalékos kamatot fizet, holott a váltókölcsönök után, külföldön mindenütt csak másfél százalékos kamatot fizetnek. Ez is jellemző arra, hogy a kormányt mennyire becsapták.

Ezután Argetoianu szenzációt keltő kijelentést tesz, amely szerint

a Nemzeti Bank a szájci kölcsönt még csak nem is értékesítheti,

mert ennek alapján újabb bankjegyek kibocsátást eszközölni nem lehet. Ugyanis külföldön még a devizát sem fogadják el bankjegy fedezetül, tehát akkor nem valószínű, hogy Romániától a valuta fedezetet elfogadják.

Argetoianu beszédét azzal fejezte be, hogy Mironescunak, mint pénzügyminiszternek, nem annyira rátermettsége volt, mint szerencséje. Kívánja, hogy ez a szerencse továbbra is kísérje.

kirívó eltérésekkel vetik ki és hajtják be a közterheket, hogy

az ember úgy érzi, mintha bizonyos országgrészek (értsd Erdélyt) büntetésre ítélt gyarmatok lennének.

Követeli a nagyipari kartellek erős ellenőrzését, amelyek ma már államot alkotnak az államban.

Szabó Bényi azután kiterjeszkedett beszédében az ország általános problémáira és a következőkben foglalta össze az iparosság főköveteléseit:

Fel kell állítani a kisiparos-kamarákat. A betegséglvő, baleset és aggkori biztosító intézményeknek vissza kell adni régi autonómiájukat.

A luxus és forgalom adók teljesen eltörölendők. Ezek az adómekek egyoldalú és többszörösen sújtják az iparosokat és kereskedőket.

—A munkanélküliség kérdését törvényhozási úton sürgősen rendezni kell.

Lehetetlen helyzet, hogy a keservesen befizetett adók javarésze külföldi bankárok zsebébe vándoroljon, míg idehaza a nyugdíjasok, tisztviselők és rokkantak fizetés hiány nyomorognak. A külföldi tartozásokat le kell szállítani, a kamatokat redukálni és a fizetési határidőket jelentékenyen meghosszabbítani, ami már csak azért is jogos, mert azoknak legnagyobb része a háborús konjunktúra idejéből származik.

Hüléses betegségek-

meg! Több mint 6000 orvosi vélemény! Egy kísérlet megfogja gyógyítani! Rágaskodjék a Togal hoz. nincs ennél jobb! Mindengyógyiszerárban Leis 52.

nél, rheumatikus, köszvényes és ideges fájdalmaiknál a Togal

tabletták gyorsan és biztosan hatnak Togal nagymértékben hűgusavoldó és baktériumölő, a baktériumok ellenük győzedelmeskedik a Togal hoz. nincs ennél jobb! Mindengyógyiszerárban Leis 52.

Végül pedig a pénzállományt a kellő mennyiségre kell szaporítani, mert a bankjegyalomány elégtelen volta egyik fő oka nyomorúságunknak.

A SENATUS ÜLÉSE

A szenátus péntek délutáni ülésén a rokkant tisztek nyugdíjával kapcsolatosan hangzott el több interpelláció.

Gruzsinszky tábornok kifogásolja, hogy az IOV rosszul működik és kéri a nyugdíjfizetések rendezését.

Ioanifescu: Az IOV működésében előforduló zavarok abból származnak, hogy többször költözködött az utóbbi időben és munkájában nem volt meg a folytonosság.

Jorgescu kéri a kormányt, adjon földet a rokkantaknak.

Sándor József elmondja, hogy 470 erdélyi magyar és száz rokkant tiszt ügyében

tízennégy év óta kilincsel, anélkül, hogy eredményt tudott volna elérni, holott a békeszerződés biztosítja a rokkant tisztek jogait. — 1931-ben a nemzeti parasztpárt megszavazott egy jó törvényt a kamarában, mire azonban a szenátushoz került volna, a kormány megbukott. Ugyanez megismétlődött a Jorga kormány alatt.

Ioanifescu megnyugtatta a felszólalókat, hogy rövidesen tető alá hoznak egy törvényt, amely részben felel meg a rokkantak nyugdíjárulékát, részben pedig gondoskodni fog, hogy illetményeiket pontosan meg is kapják.

Hatóság munkanapot és a szesztilalom eltörlését követeli az amerikai munkásság

Newyork, augusztus 26.

A munkásszövetség részletes javaslatot dolgozott ki, amelynek célja a jelenlegi rettenetes nyomor és munkanélküliség enyhítése. A munkásszervezet a következő reformokat követeli:

A hatóság munkanap és ötnapos munkahét, az alkoholtilalom eltörlése, közmunkák megindítása és egyéb szociális újítások.

Olaszország állást foglalt Németország jogaiért

Danzigot vissza kell csatolni a birodalomhoz

Berlin, augusztus 27.

A német sajtó meglehetősen komolytalan a Giornale d'Italia cikkét, amely amellől kardoskodik, hogy Németország követelése az egyenlő fegyverkezést illetően teljesen jogos. Nyilvánvaló, hogy Németország és Olaszország, amelyek már a leszerelési konferencián is minden vitában egységes frontot alkottak a francia-angol nagyhatalmi blokkai szemben, most is egyesült erővel akarnak fellépni és kikényszeríteni Németország felfegyverzését. Az olasz lap cikkét valószínűleg felsőbb helyről sugallták.

Egy másik olasz lap azt fejtegeti, hogy Danzigot azon a címen szakították el Németországtól, hogy Lengyelországnak kijárókat biztosítsanak a tengerre. Most azonban tudvalevőleg a lengyelek felépítik Gdynia kikötővárosát, amely konkurráráni fog Danziggal. Akkor azonban — mondja az olasz cikkíró — teljesen jogos Németország kérése, hogy Danzigot csatolják vissza a német birodalomhoz.

London, augusztus 26.

A londoni külügyminisztériumban hivatalosan megvizsgálták azt a kérdést, hogy Németország jogosan követeli-e az egyenlő felfegyverzést. A kiadott jogi vélemény arra az álláspontra helyezkedik, hogy Németországnak ma már joga van a felfegyverkezéshez.

— KÖVETELD A LAKBÉRT S LOPÁSSAL

VADOL A LAKÓ Tudósítónk jelenti: Demeter Sándor székelyudvarhelyi földműves lakása egy részét hónapokkal ezelőtti bérbé adta Mircea Călfățeanu volt pü. igazgatósági szeszinspektornak. A bérlő több hónapon keresztül adós maradt a lakbérrel s amikor a tulajdonos felesége erőlyesebben kezdte követelni a házbért, a bérlő feljelentette, hogy ott hon nem léteben lakásába behatolva, egy aranygyűrűt ellopt. Az asszonyt a rendőrségre idézték, ahol, bár rövid ideig fogva tartották, s azután bizonyítékok elégtelensége miatt haza engedték, de a vizsgálatot tovább folytatják.

A Népszövetség kisebbségi politikája pongyolában

Hármas védőgát a kisebbségi panaszok ellen — Perzsa delegátus, mint európai szakértő — A Népszövetség biztos védelmet nyújt — az erőseknek

Brassó, augusztus 27.

A Genfben lakó erdélyiektől, akiknek közelről van szerencsésük szemlélni szomorúan a népszövetségi ceremóniákat, hazalátogatásuk alkalmával érdeklődünk a kisebbségi panaszok elintézése után is.

Az információk ilyenformán hangzanak:

A békeszerződések nyomatékosan előírják a kisebbségek teljes egyenlőségét minden téren. Heves viták dultak ekörül annakidején, de — tudunkkal, — végül is a kisantant államai és Lengyelország a legszigorúbb egyenlőség feltételével kapták meg a kisebbségüket területeket. A békeszerződések kisebbségi jogokat biztosító pontjai különben szinte forradalmi újítást jelentenek a nemzetközi jogban, mert ilyen messzemenő beavatkozásra az állami szuverenitásban még nem volt példa. Ujítás ez a nemzetközi jog elméletében. De a gyakorlat, az más kérdés.

A kisebbségi ügyekre a népszövetségnek külön alosztálya van. Ugyan mire nincs neki külön alosztálya? Ami az alosztály tagjait illeti, a népszövetségi bülcesség azt eszelte ki, hogy csakis olyan állambeli urak ülhessenek ott, akiknek országában nincs kisebbség. Így nem lehetnek elfogultak. Hiszen valami logika van benne, de mégse várható el norvég, perzsa vagy japán államférfiaktól, hogy a közép- és kelet-európai kisebbségek helyzetét ismerjék, megértsek, és panaszait annak rendje-módja szerint elintézzék?

Nyugodtak lehetünk, nem is tesszük. Az alosztály vezetője sokáig Colban Erich norvég diplomata volt. Jelenleg egy spanyol. Mikor pár évvel ezelőtt a csehországi németek különböző ügyeit tárgyalták,

egy perzsa politikus volt a referens. A német lapok persze felhőrdültek. Miért nem mindjárt egy kínai vagy afgán?

A kisebbségek panaszai az úgynevezett petíciók útján történnek, amelyeket ehhez az alosztályhoz kell benyújtani.

Bárki, magánember, vagy testület, egyszerűen mindenki petíciózhat a népszövetségnél.

akármelyik elcsapott tanító, nyugdíjától megfosztott hivatalnok, határszéli földjében megrövidített paraszt, kisebbségi iskola, stb.

A panasz szabad, de az elintézésnél — lassan a testtel.

Mert az alosztály úgy működik, mint valami finom rosta. Nem is egyszeres, hanem háromszoros. A beérkező petíciókat először a titkárság nézi át. A legkisebb formai, vagy stílusi szempont miatt visszautasítás lehet a panasz sorsa. A titkárság a népszövetségi egyezmény bizonyos pontjai alapján cenzurálja a panaszokat. Hosszu szaktanulmányt kellene végezni, hogy a petíciókban semmi hiba se találtassék. Például igen szigorúan tilos erős hangon önteni ki szívbőlünk panaszát.

És ha a petíció stílusa simán gördül és nem kerül a papírkosárba, megküldik a bepanaszolt állam külügyminisztériumának válaszlás végett. A válasz megjön, válaszolni mindig van mit s e választ a diplomácia udvariassági szabályai szerint, a legtöbb esetben tudomásul veszi a titkárság. Sőt, táviratilag meg is köszöni, — szintén diplomáciai uriszkás — és gratulál az illető államnak a kisebbségekkel szemben tanúsított méltányos magatartásához. Erről a kérvényező már nem kap értesítést, csak annyit tapasztal meglepődve, hogy nincs elintézés.

Tegyük fel azonban másodszor, hogy a titkárság nem találja rendben az ügyet. Akkor az iratok a harmas vagy ötös tanács elé kerülnek s ha ez is fennakad a dolgok és kisebbségi állapotok furcsa mielőtt, az ügy végül diadalmasan elérkezik a népszövetség nagytanácsa elé. De ez már ritka eset.

KÉZ KEZET MOS

A németek panaszt emeltek a lengyelek ellen valami felsősziléziai ügyben. Az előadó japán volt és feltűnt az egész ügy folyamán, hogy a japánokat, előadókat és szavazó delegátusokat, mintha mag-netikus erő húzta volna a lengyel „igazság” oldalára. Ki is csodálkozott volna ezen? Hiszen ez a japán—kínai konfliktus és a japán—orosz feszültség egyik kritikus időszakában történt? A távol kelet ferdeszemű lovagjai lemerítették, hogy egy orosz konfliktusnál kire van nagyobb szükségük: Lengyelországra, a szovjet szomszédjára, vagy Németországra? A politikai szempont és érdek eldöntötte az állásfoglalást.

ELINTÉZETT KISEBBSÉGI PANASZOK

De azért ne legyünk igazságtalanok, — mint a népszövetség. Vannak elinté-

zett panaszok, sőt azt is mondhatnánk, hogy részben a kisebbségek az okai, hogy ha nem is sokkal, de valamivel több sérelmet helyre nem hoznak. Nem fordítanak elég gondot a formaságokra, vagy nem is petícionálnak, mert teljesen sőt hivatalnak tekintik a Népszövetséget. Pedig hát, talán nem egészen az — tündött maga elé informátorunk, — hiszen elintézték már több kisebbségi kérdést is!

Persze a németek azok, akik alapos, rendszeres és kitartó petícionálással aránylag a legtöbb sikert érték el. Sok eredménye volt a felsősziléziai petíciónak. Tudok olyan esetről, mikor egy felsősziléziai lengyel bányász az államn-yelv nemtudása miatt elhocsátotta egy régi német tisztviselőjét, megtagadta tőle a vállalat alapszabályai szerinti nyugdíját. A tisztviselő gondosan, ügyesen petícionált és harmincezer márká végki-elégítés útjára a markát a nyugdíjigénye fejében.

Ilyen sőt hivataloszerű az az intézmény, ahol vagy negyvenmillió, egyéb gazdasági és társadalmi szenvedések tetjében a kisebbségi sors külön keresztjét hordozó ember panaszait intézgetik.

A népszövetség biztos védelmet nyújt — az erőseknek.

k. g.

Rablóvilág Csikmegyében

Támadás fényes nappal — Revolveres bandita — Üldözés a hidon át

Csikszereda, augusztus 27.

Csak a napokban számoltunk be arról, hogy a csikcsicsói országúton fényes nappal, Csutak Miklós csikrákosi fuvarostól Györfi József és Kobik Alózi csikcsicsói legények elraboltak 2600 lejt. A rablókat letartóztatták. Ugyanazon este eddig ismeretlen tettes elrabolta Csikszentkirály postaszájkját Mihály György ottani kihordó feleségétől akkor, amikor a mozgópóstatól átvett zsákkal átadás végett a postamesterhez sietett. Noha gyanu merült fel a postát kihordó házaspár ellen is, más irányban nyomoz a csendőrség, mert kézzelfogható igazolást nyert Mihály és felesége ártatlansága.

Most újabb két rablótámadásról adhatunk hírt. Gábor Dénes csikszentkirályi pásztor jelentette a csendőrségnek, hogy a havason két ismeretlen marcona alak támadta meg. Fejszéket emeltek rá s kalibájából harminc kiló gvapjút s egy negyed oldal szalonnát vittek el. A szegény legények ellen bevezették a nyomozást.

A másik támadás korán reggel Gyimesbükki nyílt utcáján történt. Hosszabb idő óta tartja állandó rettegésben két társával, Bartos Károly gyimesközéploki

csángó a környék lakóit. A hegyi pásztorokat, dacára, hogy jó ismerősei, a szó szoros értelmében mindenükből kiforgatta. De nem kimélte az uri osztályt sem, ha halvégetük összehozta vele. Hónapok óta vadásztak rá a csendőrök, de nem sikerült kézrekeríteni. Most aztán Gyimesbükki utcáján akart kirabolni két reggeli fuvarost, akiknél pénzt sejtett. Revolvert szegzett rájuk s pénzüket követelte. A kitámadottak nem vesztették el lélekje-lenlétüket, hanem otthagya kocsijukat, futólépésben igyekeztek menekülni. Alig szaladtak néhány száz lépést, a vakmerő Bartos magához sem térhetett, a mikor összetalálkoztak az őrmesterrel, a kinek pár szóval elmondták a térvallást.

Sült őrmester futólépésben igyekezett a helyszínre s sikerült a menekülő rablót elfogni. Bartos egy hid akrfáján akart átugrani, hogy egérutat nyerjen a csendőr elől, de elestett s mire feltápaszkodott, csendőrpuskával találta magát szembe.

A nyomozás során minden egyes rablást beismert, amit a csendőrök terhére irtak, de társai nevét, a kilátásba helyezett tortura dacára sem volt hajlandó elárulni.

Gyalog indították a csikszeredai ügyészre.

Ottawa és Streza között

Az európai agrárállamokban áresést, Angliában drágaságot hoztak az ottawai vámhatározatok

Közép- és Kelet-Európa kivitele megbénult

Varsó, augusztus 27.

A lengyel kormány kezdeményezésére Varsóban összeülő agrár konferencia előkészítő tanácskozásai pénteken megkezdődtek. A nyolc agrárállam tanulmányi bizottsága zárt ajtók mögött kezdte meg tanácskozásait s azokról sem szivárgott nyilvánosságra, csak éppen annyit, hogy a kiküldöttek között eddig teljes a harmónia a felmerült problémák tekintetében.

A megbeszélések gerince az a terv, hogy

az európai hitelező államok biztosítsanak a nyolc agrárállam számára bevételi kontinenst s bizonyos jövedelmi forrás,

mert különben nem teremtenek előfeltételt arra, hogy az eladósodott országok külföldi kötelezettségeinek eleget tessenek.

Ottawa és a kelet-európai agrárállamok

Az ottawai angol világbirodalmi konferencia gazdasági és vámpolitikai határozatai egész Közép- és Kelet-Európában súlyos aggodalmakat váltottak ki. Ez a legteljesebb mértékben indokolt is, mert

Anglia és a dominiumok védővamos rendszere egész Közép- és Kelet-Európát hatalmas vásárlópiacoktól fosztotta meg.

A magyar mezőgazdaság máris súlyo-

san érzi az ottawai határozatok konzekvenciáját, mert háromfi, bor és gyümölcs exportjának hatalmas tételeit veszítette el. A magyar piacon ezekben a cikkekben máris nagy áresés mutatkozik, fokozva a mezőgazdasági termelés különben is súlyos helyzetét.

Az a figyelemreméltó azonban, hogy az ottawai védővamosokat, amelyek az angol dominiumállamok mezőgazdasági termelésének nyújt indokolatlan előnyöket, maga Anglia is megsynli.

Először azért, mert Kelet-Európa olcsóbban és gyorsabban szállított, mint a nagy távolságban levő dominiumok. Másodszor azért, mert például a magyar háromfi és gyümölcs elmaradása miatt az angol piacokon az árak emelkedése máris bekövetkezett s az élelmiszer mennyisége egyébként is csökkent.

Streza — Ottawa ellen

A párisi Agence Economique et Financielle értesülése szerint a szeptember 5. én az olaszországi Strezában összeülő európai gazdasági konferencia, amelyen 17 állam megbízottjai vesznek részt,

kimondottan az ottawai angol világbirodalmi konferencia ellenakciója lesz. Ezen a nemzetközi értekezleten az adós és hitelező államok érdekeinek legmesszebbmenő szemléltetése után igyekeznek megoldani Közép- és Kelet-Európa államainak gazdasági és pénzügyi helyzetét.

A strezai konferenciának a párisi ügynökség értesülése szerint az lesz egyik legfontosabb feladata annak a pénzügyi alaphoz megeremítésére, amely lehetővé teszi az eladósodott államok számára hogy a szanálásukra vonatkozó intézkedések eredményét meg is kaphassák.

Két milliót nyert a 25.179 számú sorsjegy

Bukarest, augusztus 27.

Az állami osztálysorsjáték ötödik osztályának mai húzásán kihúzták a kétmillió főnyereményt, amelyet a 25.179-es sorsjegy nyert meg.

300.000 lejt nyert: 34.153.
50.000 lejt nyert: 31.042.
30.000 lejt nyert: 59.348.
20.000 lejt nyertek: 24.850, 44.800, 29.068, 65.073 és 23.664.

15.000 lejt nyertek: 16.685, 77.653, 13.898, 30.969, 43.590 és 8.350.
12.000 lejt nyertek: 50.009, 39.934, 71.934, 45.868, 24.108, 74.328, 45.082, 79.648, 22.147 és 13.516

Ezenkívül még számos sorsjegyet húztak ki 10.000, 8000, 7000 és 5500 lejes nyereményekkel.

Piccard helyett egy sarkutató száll fel harmadszor a sztratoszférába

Milánó, augusztus 27.

Hir szerint Piccard kijelentette, hogy a tervezett harmadik sztratoszférarepülést, amelynek startja a Hudson-öbölben történne, nem hajtja végre, illetve helyette más fog felszállni és a tudományos megfigyeléseket eszközölni. Piccard kijelentette, hogy valamelyik gyakorlott sarkutatónak kell felszállnia a sztratoszférába, mivel a start az északi sarkvidéken történik s csak olyan ember hajthatja végre sikerrel, aki már régen ismeri az ottani légköri viszonyokat.

Tréfás nyelvek ismét arról fecsegnek, hogy a nagy tudós aggodó neje nem engedí harmadszor is kiruccanni a sztratoszférába.

Moszkva, augusztus 27.

Néhány nappal ezelőtt érkezett Moszkvába dr. Walken, a közismert német meteorológus professzor, aki az atmoszférában magasabb rétegeinek tanulmányozásával foglalkozik.

A professzor azért jött Oroszországba, hogy itt különböző északi pontokon sztratoszférái megfigyeléseket tegyen. A Ferenc József földre és Terranovába is elmegy. Ezekre a vidékekre jégtrővel utazik, amelyet a szovjet kormány bocsát rendelkezésére.

Ugyanekkor vesszük a hírt, hogy Piccard nagy cikkben ismertette, hogy nem sokára a repülőgépek zavartalanul közlekedhetnek a sztratoszférában, ahol minden utat lényegesen hamarabb lehet megtenni. Így egy Amerika-európai repülés mindössze hat órát venne igénybe.

Dr. Ernst Richter-féle

fogyasztó-tea

(Frühsüßkräuterte)

elhízás ellen, felírísít a vért, ideális ártalmatlan hashajtó.

Egy csomag Lei 90.—

Különlegesen erős hatású Lei 110.—

Makacs gyomornak, extraerős Lei 110.—

Kapható gyógyszerárakban és drogériákban.

Engros raktár: Droguerie Kraft & Herberth, Braşov

ASTRA (APLÓ) MOZGÓ BRASSÓ

Vasárnaptól, augusztus 28-tól kezdve látható egyik legszebb német vígjáték

„TIED VAGYOK REGGELIG”

A főszerepekben: Jenny Jugó, Hermann Thimig

A szünetben a híres hindu fakir

Dr. KING

és médiuma MILLY

kriminálisztikai telepátia, fakirizmus és gondolat-átviteli mutatványok

Exhumálták Schusster Katalin holttestét

Vad dulakodás nyomai a nevelő szobájában
A Feldstein-család tagjai semmit sem tudnak a tragédiáról és ellentmondásokba keveredtek

Tusnádfürdő, augusztus 27.

A Brassói Lapok olvasói előtt minden részlete ismeretes annak az időközben bűnügyggyé avanzsált öngyilkosságnak, amelynek Schusster Katalin német nevelő volt az áldozata. Ebben az ügyben ma szenzációs fordulat állott be és a felmerült gyanúok alapján a nyomozó hatóságok most már határozottan megérősítik azt, hogy nem öngyilkosság, hanem gyilkosság történt. A gyilkosságot pedig minden valószínűség szerint fojtogatás útján idézték elő, csak azután vonzózták a holttestet a sínekre.

Neteanean csendőrkaptány intézkedése az ügyészség elrendelte a holttest exhumálását, amely a tegnap délutáni órákban meg is történt. Ezzel egyidőben megkezdették a kihallgatásokat is.

Az exhumálás a tusnádfürdői temetőben történt, de erről egyelőre nem akarunk a hatóságok emberei bővebb részleteket a nyilvánosságra hozni. — Annyi azonban máris kiszivárgott, hogy Schusster Katalin holttestét a kegyetlen verés és ütlegetés foltjai tisztán kivehetők.

A csikszerepai vizsgálóbíró egyidejűleg a boncolással kihallgatta Feldstein Vilmos bukaresti vállalat igazgatóját és családtagjait, akiknél a nevelő alkalmazásban volt, valamint a Mária-villa egész személyzetét és lakóit.

A villa személyzete a lakókkal egyetemben egyöntetien vallja, hogy a kritikus délután veszekedés, ütlegetés és sikoltozás hallatszott ki Schusster Katalin szobájából.

Ez azonban nem az első ribillió volt, amelynek fültanui lehettek a Mária-villa lakói.

A nyomozó bizottság a tragikus sorsu nevelő szobájában is házkutatást tartott.

Itten több összeszaggatott ruhadarabot találtak, amelyek azt a feltevést látszólag igazolják, hogy a szobában elkeseredett küzdelem játszódott le.

MIÉRT MOSTAK FEL A NEVELŐ SZOBÁJÁT?

A Feldstein-család tagjai, akiket a bizottság kihallgatott, a feltett kérdésekre feltűnően óvatossá, sőt néhol egymásnak egyenest ellentmondó vallomásokkal adtak. A nevelő szobájában talált összelepert ruhákra vonatkozólag sem tudtak magyarázatot adni, hogy 17-én reggel, azaz a tragédia éjszakája után,

miért kellett hirtelen Schusster Katalin szobájának padlóját felmozdítani?

Kihallgatták Feldstein apósát és anyósát, akik szintén Tusnádon nyaraltak. Az idegbetegnek látszó házaspár azt vallotta, hogy a nevelő halálának éjszakáján csak Singerné tartózkodott otthon, mert férje Bukarestbe utazott.

Feldstein igazgató feleségének vallomása azonban erre a vallomásra élesen rácsúszott. Feldsteinné ugyanis a csendőrkaptányának a következőket mondta:

16-án este bement a 18-as szobába, ahol szülei, Singerné laktak. Ezen az estén a két öreg nem jól érezte magát és ő ápolta őket egész éjjel. Ezért nem ment be, mint rendszerint a 31-es szobába, ahol a nevelő aludt. Reggel, amikor felkelt, megreggelizette gyermekét, majd várta, hogy a kisasszony jelentkezzen. Ez azonban a késő délelőtti órákig sem történt meg. Ekkor érdeklődött Schusster Katalin holléte felől és azt a

megdöbbentő választ kapta, hogy a lány öngyilkosságot követett el.

Feldsteinné vallomása után a csendőrkaptány rámutatott arra az ellentmondásra, hogy míg az asszony azt vallja, hogy 16-án este beteg szüleinél tartózkodott, az apja pedig vallomásában azt mondotta, hogy ezen az estén Bukarestben volt.

ben volt.

Feldsteinné erre zavarba jött és azt mondta:

— Megmondtam, amit mondtam, nem vagyok köteles többet vallani!

Ezután a kihallgatásokat az idő előrehaladottsága miatt holnapig megszakították.

Fojtogatás? ...

Az orvosi vélemény szerint, úgy a gyilkosság, mint öngyilkosság esete fennroghat.

Hogy

fojtogatás okozta-e a halált,

azt egyelőre nem tudták kétséget kizárólag megállapítani, mert a szerencsétlen áldozat nyakát teljesen szétroncsolta a

vonat. Azonban ezt is rövidesen tisztázzák, úgy, hogy Schusster Katalin tüdejét is felküldötték Bukarestbe, hogy megállapítsák, vajon tényleg megfojtották-e Schusster Katalint.

Holnapra minden valószínűség szerint bővebb és szenzációsabb részletek kerülnek napvilágra.

Schusster Katalin utolsó izgalmas napjai

A Brassói Lapok munkatársa a tusnádi tragikus rejtély tisztázására indított nyomozás hírére kiutazott a mozgalmas életű fürdőhelyre s maga is adatokat igyekezett szerezni, amelyek megvilágíthatják Schusster Katalin borzalmas halálának

előzményeit.

A Mária-villában, ahol Feldstein igazgató és családja lakott, Kánya Antal portás a következőkkel kezdi meg igen érdekes mondanivalóját:

„Durván bántak vele“

— Bár csak az Isten palahogy nyomra vezethetné a csendőrséget s kiderülne ez a gázság, amelyikbe már engem is bele akarnak keverni.

Kánya portás ezután előadja, hogy az öngyilkosságot megelőző délután surra találta a nevelőt. Schusster Katalin, szerinte jólelkű és szolgálatkész teremtes volt. Mindenki iránt szíves és kedves igyekezett lenni s éppen ezért nagyon feltűnt, nemcsak a villa lakói, hanem a közeli villákban lakó vendégek előtt is, hogy

Feldsteinék durván bántak a leánygyal.

Délután öt óra körül hangos és izgatott veszekedés hangjai és sikoltások hallatszottak le a nevelő szobájából, később pedig csendesítő és megnyugtató hangok. Aztán minden elcsendesedett. Este kilenc órakor a nevelő egyik barátnőjének két könyvet küldött vissza

Nyuzzák-e, vagy megfojtják?

Bereczki Piroska tenkei és Antal Erzszi csikcsomortányi cselédleányok még figyelemreméltóbb dolgokat vallanak:

A Feldstein-család megérkezése után, Singerné, Feldstein anyósa azonnal összeveszett Schusster Katalinnal. Azóta is állandóan üldözte a nevelőt. Az öngyilkosságot megelőző nap izgatott veszekedés, dulakodás, sírás és szitkozódás hallatszott ki a lakásból. Délután hat óra tájban a nevelő kiszaladt Feldsteinék szobájából és átment a 31. számú szobába, amelyben ő lakott. Singerné utána rohant, magából kikelve dörömbölt az ajtón, majd a tornácra nyíló ablakon át akart behatolni a szobába. A két cselédleány még össze is tanakodott csendesen:

— Nyuzzák-e, vagy megfojtják a frájlajt?

Schusster Katalin hagyatéka

A tusnádi őrsparancsnok a következőket mondja:

— Átkutattuk Schusster Katalin szobáját, de abban semmi nyomát nem találtuk annak, hogy öngyilkosságra készült volna. Egész levelezését átvizsgáltuk, de még csak célzás sincs erre. Bőrdíjében megtaláltuk a személyazonossági igazolványát, amely szerint Schusster Katalin Berlinben született, 27 éves és jelenleg a kisküüllőmegyei Sáros községben illetékes. A szoba egyik sarkában tavaszi kabátja és egyik ruhája feüdt ronggyá tépve.

A csendőrség és a fürdő közönsége külön-külön utakon nyomoz a tragédia előzményeinek tisztázására.

A közhangulat és maguk a hatóságok is büntényt gyanúsítanak.

Eddig azonban még senki ellen sincsen konkrét és alapos bizonyíték...

f. gy.

Egy megfojtott s egy élő kutyát gázoltatnak el a vonattal

A csikszerepai ügyészség megbízásából Jakab Sándor vizsgálóbíró szállt ki Tusnádfürdőre és kihallgatásai nyomán a vizsgálat eredményét a következőkben foglalta össze:

Tisztázandó, kinek állott érdekében Schusster Katalin megölése? Ki lehetett az, aki — ha büntény történt és a gyilkosságot a Mária-villában követték el — a holttestet a két km távolságban levő

iránvívója, a kérdés eldöntésére azt az indítványt tette, hogy helyezzenek egy megfojtott és egy élő kutyát a sínekre s így sebezzenek felvilágosítást közvetítő uton a bűnügy kulcsát képező kérdésre. Ezt az indítványt azonban eddig még nem valósították meg, mert a hatóságok várják a bukaresti bonctani intézet újabb vizsgálatának eredményét, amelynek el kell döntenie, hogy fojtogatás miatt halt-e meg Schusster Katalin, vagy pedig azért, mert a vonat kerekei lefejezték.

Egyes verziók szerint Feldsteinék negyvennyolc ezer lej bérrel tartoztak Schusster Katalinnak, azonkívül néhány héttel ezelőtt hatvanezer lej készpénzt kértek tőle kölcsön és azt sem fizették vissza. Állítólag valahányszor a lány felcsólitotta őket, hogy fizessék ki adósságukat, Feldsteinék ütlegetni kezdtek.

A temesvári tiltott römikő-játék

A B. L. 194-ik számában jelentette Temesvárról, hogy a rómi játék ügyében egy rendőrtisztet letartóztattak. Ez a közlés elírás és sajtóhiba miatt téves adatokat tartalmaz. Sem Cotz Jonel rendőrtisztet, sem Toni monpolfőnököt nem tartóztatták le. A römikő miatt csak az Elite kávéház és a Pacsirtamező vendéglő tulajdonosait itélték el tíz-tízezer lejre.

A nácik és a centrum koalíciós kormánya Poroszországban

Berlin, augusztus 27

Itt erősen tartja magát az a hír, hogy a nemzeti szocialisták és a katolikus centrum között előrehaladott stádiumban vannak a tárgyalások a koalíciós porosz kormány megalakítására vonatkozólag. Állítólag mihamarabb össze akarják hívni a porosz országgyűlést, hogy az új koalíciós kormányt hivatalába ültethessék.

Sztrájkolnak a pékek

Jasi, augusztus 27.

Az itteni pékek a hatóság ármegállapítása miatt sztrájkba léptek. A lakosság kenyér nélkül maradt.

Einstein Amerikába költözik

Washington, augusztus 27.

Itteni tudományos körökből származó hír szerint Einstein professzor elfogadta a Princeton melletti Flexner tudományos intézet meghívását és belátható időközön fog dolgozni. Einstein tetszés szerinti tudományos kutatásokat végezhet az intézetben. Állítólag Einstein rövidesen indul is Amerikába.

Német pilóta az európai körrepülés győztese

Berlin, augusztus 27.

Az európai körrepülés tegnap véget ért. Az első díjat Steinmann német repülő vitte el.

MEGÉRKEZTEK AZ ŐSZI

SZÖVETUDJONSÁGOK

A LEGFINOMABB MINŐSÉGBEN

A LEGSZEBB MINTÁKBAN

A LEGOLCSÓBB ÁRBAN!

Olcsó selyemvásárunkat

egy héttel meghosszabbítottuk!

1. m elsőrangú minőségű I-a I-a hibátlan CREP de CHINE L 90

1. m I-a CREP de CHINE L 80

TEKINTSE MEG RAKTÁRUNKAT VÉTELKÖTELEZETTSÉG NEKKÜL!

VESTIS

SZÖVET- ÉS SELYEMÁRUHÁZ
BRASSÓ, LENSOR 22. SZ.

Üde szép arcáról az öröm sugárzik, hogy „MIROL“ Liliom crémét használj azonnal meglátszik.

„MIROL“ LILION-CRÉM

nappali és éjszakai használatra tétegyenként 40 Lei, Poudre 25 Lei, Szappan 12 Lei. 93 Lei beküldése ellenében mindhármát franco küldi.

ÖRS REZSŐ gyógyszerész, Pankota Jud Arad.

Kapható Brassóban: Krafft és Herberth drogériában. — Aradon: City drogériában. — Bukarestben: Noua Parfumeria Franceză Bulevardul Col. Mihail Ghica 39.

Hírek

A férj és fivér viszályából összeroppant és öngyilkos lett a fiatal feleség

Roman, augusztus 27.

Megrendítő öngyilkosság történt tegnap Románban. Avram Bandel keskedő fiatal felesége 300 gramm ecet-esszenciával megmérgezte magát és meghalt. A fiatal asszonyt, aki igen jómódú szülők gyermeke volt, családi okok kényszerítették öngyilkosságra. Ugyanis bátyja és férje üzlettársak voltak. Míg a konjunktúra kedvezett, minden jól ment s a két társ barátságban élt egymással. Mióta azonban a krízis megkezdődött, napirenden voltak közöttük a veszekedések, mindegyik a másikat okolta az üzlet meggyengüléséért és már több ízben azt is elhatározták, hogy szétváltnak.

Az asszonyka tehát nem tudta kinek a pártját fogja, bátyját-e, vagy férjét, legnapelőtt ismét heves veszekedés volt a két üzlettárs között, melynek fiútanuja volt a fiatal asszony is. Úgy látszik ez keserítette el annyira, hogy végzetes tettet végrehajtsa. Mire férje az öngyilkosságot észrevette, a 28 éves asszony kiszorult.

— IDŐPROGNÓZIS. A budapesti Meteorológiai Intézet jelentése szerint meleg, tulnyomóan derült idő várható.

— UJRA UTRAKEL A ZEPPELIN. Friedrichshafenből jelentik: A Graf Zeppelin augusztus huszonkilencedikén indul újból Délamerikába, ahova ebben az évben három utat fog tenni.

— DR. TAVASZY SÁNDOR ELŐADÁSA BRASSÓBAN. Szeptember 4-én vasárnap este 8 órakor vallásos estély keretében „A gazdasági és szellemi válság és megoldásának távlatai” címen tart előadást a brassói református templomban dr. Tavaszy Sándor kolozsvári református theol. professzor, a kiváló erdélyi filozófus és szociológus. Az estély nyilvános, mindenkit szívesen látnak. Perselyadományokat a református aggmenház létesítésére fordítja a Nőszövetség.

— VONATÖSSZEÜTKÖZÉS STIRBEI-VODA MELLETT. Bukarestből jelentik: Tegnap délelőtt Stirbei-Voda és Ciocanesti állomás között a Bukarest—temesvári személyvonat beleszaladt egy szerelvénybe, amely mozdonydefektus miatt a pályán vesztegelt. Az összeütközés heves volt s a szerelvény négy kocsija megsérült, emberéletben azonban szerencsére nem esett kár.

— A SZOVIET NOVELI A PETRO-LEUMTERMELÉST. Berlinből jelentik: Az orosz petroleumtermelés az év első hét hónapjában 13.092.800 tonnára emelkedett, ami 564.004 tonna többletet jelent az előző év megfelelő időszakával szemben.

— AZ ELSŐ NYUGAT-KELETI OCEÁN REPULÓNÓ. Newyorkból jelentik: Erhardt Amália óceáni utjáról tegnap érkezett Newyorkba. A fiatal pilóta nyugatról keletre repült át az óceánt, minden megszakítás nélkül és ezzel elnyerte az első nyugat-keleti óceánrepülő címet. A Los Angeles—newyorki út 19 óráig tartott.

— Elzárólagosítjuk a metángázt is. Néhány napja Bukarestben itt időzik egy nagy amerikai cég megbízottja, hír szerint a romániai metángáztermelés koncessziójáról tárgyal a kormánnyal. Tegnap délelőtt az amerikai üzletember hosszú megbeszélést folytatott Madgearu kereskedelmi miniszterrel.

— MEGSZÜNTETNEK KÉT RAPID-VONATOT. Mivel a Carpati—Bukarest—Brassó között közlekedő rapid vonatokat a közönség nem nagyon veszi igénybe, a közlekedésügyi miniszter a 33-as vonatot augusztus 29-től, a Carpati 34-es számú rapid vonatot augusztus 30-tól megszünteti. Mindkettő Brassó—Bukarest között bonyolította le a forgalmat. Ennek ellenében azonban a 33-as vonatot szeptember 3-án, és 10-én, a 34-es pedig szeptember 5-én és 12-én fog közlekedni.

— ROMÁN TURISTÁK BUDAPESTEN. Tegnap délelőtt Budapestre érkezett az első romániai turista-expedíció, amelyben több előkelő bukaresti személyiség is részt vesz. Így Vasilescu, Bukarest alpolgármestere, Apostolescu, a román állami jövedék vezérigazgatója, Valjeanu főszekrésszű és még többen. A vendégeket a pályaudvaron Miklós Elemér magyar idegenforgalmi igazgató üdvözlötte.

— ÉHENHALT AZ ISTEN SZABAD EGE ALATT. Lugosi tudósítónk jelenti: Tegnap reggel a város közepén levő Erzsébet-park kerítése mellett a járókelők halva találtak

egy embert, akiben Krisán István hajléktalan munkanélküli napszámost agnoszkáltak. A hatóságok eleinte büntényre gondoltak, de aztán megállapították, hogy Krisán nem külső erőszak következtében, hanem természetes halállal halt meg, már amennyiben természetes halálnak lehet venni az éhenhalást. A szerencsétlen ember, aki hajléktalan volt; a park padjain szokta tölteni éjszakáit és ott érte a halál is. Lugoson ezeket a hajléktalan, beteg, nyomorult páriákat sem a megyei kórház, sem a szegényház nem fogadja be a falai közé s így történt, hogy pár héttel ezelőtt is hasonló körülmények között az utcán halt meg egy csonttá-bórré aszott, Varró Lajos nevű hajléktalan napszámos is. Szomorú jele az időknek és az emberiség érzület hiányának, hogy az emberek éhen fordulnak fel s az utak szélén pusztulnak el az Isten szabad ege alatt.

— ELTEMETTEK LABASS JUCIT Budapestről jelentik: Nagyszámú közönség részvétel mellett, pénteken délután 4 órakor temették el a tragikus váratlansággal elhunyt Labass Juci színésznőt. A halottasház környékét valóságos ellepte a tömeg. Természetesen csaknem teljes számban megjelentek a temetésen színészkollégái. A ravatalt elborították a koszorúk. A rokonság és tisztelők ugyanis közel száz koszorút küldtek Labass Juci koporsójára. Férje, Szedő Miklós operabékes és volt férje, Rátkay Márton hangosan zokogtak. Szirmai Imre meghatott búcsuzató-beszéde után a színész-társadalom nevében Nádor Jenő és Tolnai Andor mondtak istenhozzádot a művésznőnek.

— HALALRA GAZOLT EGY MATRÓNÁT A TEHERAUTÓ. Lugosi tudósítónk jelenti: Végzetes kimenetelű szerencsétlenség történt tegnap a lugosi Klára-malom közelében, ahol a malom szállító autója elütött egy Weinberger nevű heven esztendő matrónt. Az öreg asszony a szerencsétlenség következtében olyan súlyos agysérüléseket szenvedett, hogy kevéssel kórházba szállítása után meghalt. A gázoló autó sofförje ellen az eljárást megindították.

— Csak románul szabad borvizet árulni. Csikszederáról jelentik: A múlt évben szóvá tettük, hogy a csikstusnádi állomás főnöke megtiltotta a székely asszonyoknak a borviz árúását s csak azzal a feltétellel engedélyezte újból, ha azt nem borviz néven, hanem „apá mineral” elkereszteléssel árulják. Az öreg székely asszonyok mit tehettek mást, mint megtanulták az apá mineralt s igen furcsa kiejtéssel így kínálták a borvizüket. Akkor cikkekünknek meg volt a hatása, mert megtanulta a tusnádi állomásfőnök, hogy a borviz románul is borviz s most e néven árúsítják az öreg székely néni-kék, de most sem enged az állomás ura a negyvennyolcból s csak poftit-cal kínálhatják az árúsítók vizüket. Ideje volna már ezt az ódsi felfogást kiküszöbölni, annál inkább, mert az öreg néni-kék úgy ejtik ki ezt a szót, hogy senki meg nem érti s aztán furcsa is, hogy még az állomásokon is bojkottálják a magyar nyelvet.

— TÜZEK SZÉKELYUDVARHELYEN. Tudósítónk jelenti: Pál György gazdálkodó tanuján, valószínűleg a cséplőgépből kipattanó szikra okából tűz támadt, mely az udvaron felhalmozott gabonát elhamvasztotta. Másnap leégett Tassay Lajos mészáros csüre s bár a Daróczy Miklós szomszédos csüre melletti szalmakazal is tüzet fogott, a tűzoltóság önfeláldozó munkája következtében a lángok nem terjedtek tovább.

— BÉKITENI AKARTA A VEREKEDŐKET — MEGKÉSELTÉK. Bánsági tudósítónk jelenti: Tragikus végződésű verekezés játszódott le Végvár bánsági községben, ahol a cséplésnél dolgozó munkások a cséplés befejeztével vidám mulatságot rendeztek. Az italtól felhevült munkások között azonban csakhamar nézeteltérés támadt, amiből aztán parázs verekezés keletkezett. Egy Szabó János nevű földműves-napszámos bekitetni próbálta a verekedőket és közbevetette magát, mire a verekedő felek a békecsinálóra vetették magukat és a jószándéku embert fogadatlán prókátorokodásért alaposan megkésélték. Szabó Jánost, aki többek között a hátába hosszú és mély késszúrást is kapott, életveszélyes sérüléseivel eszméletlen állapotban szállították el a véres színhelyről, a késelőket pedig a csendőrség letartóztatta.

— TIZENKÉTÉVI FEGYHÁZRA ÍTÉLTÉK A SÓGORGYILKOS LEVENTEOKTATÓT. Budapestről jelentik: Tegnap került a törvényszék elé Boros István leventeoktató, aki ez év február huszonnyolcadikán agyonlőtte sógorát, Eperjessy István fővárosi tanácsjegyzőt. Boros éjszaka orvosért akart telefonálni sógora lakásából, mert felesége hirtelen rosszul lett, de Eperjessy nem engedte. Boros ezen annyira felbőszült, hogy felkapta az éjjeliszekrényen fekvő revolvért és agyonlőtte sógorát. A törvényszék Borost szándékos emberölésért tizenkét évi fegyházra ítélte.

— JELENTÉKTELEN SZÓVÁLTÁS MIATT MEGMÉRGEZTE MAGÁT EGY HÁROM-GYERMEKES CSALÁDANYA. Lugosi tudósítónk jelenti: Tragikus könnyelműséggel dobta el magát az életet tegnap Lugoson egy háromgyermekes családanya, Stanciu György városi sorompóór fiatal felesége. Stanciu és felesége között valami jelentéktelen dologból kifolyólag szóváltás keletkezett, amit az érzékeny asszony annyira szívére vett, hogy nem sokkal azután nagymennyiségű ecetsavval megmérgezte magát. A szerencsétlen asszonyt azonnal kórházba szállították, de már nem tudtak rajta segíteni. Kórházba szállítása után hamarosan meghalt iszonyú kínok között, három nevetlen kis árvát hagyva maga után.

— MEGMÉRGEZTE MAGÁT. Tudósítónk jelenti: Séra József Magyarországi lakos szodaoldattal megmérgezte magát s bár orvosi segélyben részesült, nem volt megmenthető. Tettének oka a rossz helyzet.

— ÖNGYILKOS LETT EGY KATONA. Galacsból jelentik: A hármass pionírezrednél tegnap este Terzieri Vladimir közkatona öngyilkosságot követett el. A szerencsétlen katona szívenlőtte magát és

azonnal meghalt. Tettének okát kutatják.

— SÁTOROS CIGANYOK DISZFELVONULASA. Dicsőszentmártonból jelentik: A Kisküküllőmegyében utóbbi időben elharapózott kisebb lopások megszüntetésére, — melyek legtöbbször egy-egy vándor cigánykáraván átvonulása után jelentkeztek, — a vármegyei csendőrség parancsnoka az auton levő cigányszekereket csendőri fedezettel kísérteti a megye területén, s toloncoltatja illetőségi helyükre. Bár ez az intézkedés az „állampolgárok” személyes szabadságát korlátozza, az állandó lakhellyel bíró lakosság érdekében határozottan üdvös, de a vándorcigányokat még sem lehet letelepíteni. Ma a marosmenti Ugra község csendőrsége kísértetett be egy három szekérből álló karavánt, nagyon kevés holt felszereléssel, de a vakarozó 15 purdéból és 6 felnőttből itélve, annál nagyobb élő állományal. A cigányokat illetőségi helyükre, a Balázsfalva melletti Vézára kísérték.

— VESZEDelmes ÁLLATBETEGSÉG PUSZTIT NAGYKÜLLŐMEGYÉBEN. Tudósítónk jelenti: Nagy megdöbbenést keltett a medgyesvidéki gazdálkodók között, hogy az alig néhány hónapja felfedezett és a nemetszági állatorvosi egyesület által közölt Bangh-féle állatbetegség, mely emberre is ragályos, első ízben Romániában Riomfalva községben fordult elő. Ezen, Bangh professzor által felfedezett állatbetegség különösen a szarvasmarha állományban fordul elő, de az emberre is veszélyes. Az állatoknál elvételest, míg az emberkenél maláriászerű megbetegedést idéz elő. A medgyesi főállatorvos Fleischmann Miksa és dr. Folberth orvos állapították meg a járványt Riomfalva községben és azonnal megtették a szükséges óvintézkedéseket, de egyidejűleg a felsőbb hatóságokat is értesítették a járványról. Egyidejűleg megfigyeléseket eszközölnek.

— PIROMANIATIKUS ASSZONYT TARTÓZTATTAK LE ZÁGORBAN. Dicsőszentmártonból jelentik: Az Erzsébetváros melletti Zágó községben rövid időközökben kigyuladt és porrá égett Bell Johann, ifj. Bell Johann és Kraft Sára csüre és istállója. A takarmánnyal és gabonával telrakott csürik égése átlag 100 ezer lej körüli kárt okozott. Éjjelenként a falusiak, — miután nyilvánvaló volt a gyújtogatás, — fokozottan vigyáztak, örködtek, míg végre sikerült a tettet elfogni Meschner Mária 28 éves elvált asszony személyében, ki, bár beismerte tettet, nem érezte magát bűnösnek, mivel „belső sugallatra” gyújtotta fel a csüroket s aztán élvezettel nézte a tüzet, míg a falusiak eloltották.

— Nem lenne oly nehéz a gonorrhoea terjedését megakadályozni, ha minden inficiált megbetegedésének már első jeleinél elég lelkiismeretes lenne és Pageolt használna. De az aggkorkban oly rettegett Prostata-Hypertrophiát is gyógyítja Pageol. Hogy ezen rettenetes betegség bekövetkezését megakadályozzák minden 40 éven felüli ember használjon egy teljes Pageol-kurát. Gonokokkusok, staphilokokkusok, streptokokkusok és a Koch-féle bacillus által előidézett infekciókat megszüntet gyors, kellemes és diszkrét módon.

Néhány szó a padló célszerű kezeléséről

Irta: THEIL ALFRED DR. chem.

Minden háziasszony sulyt helyez egy tiszta, higiénikus lakásra. Ehhez hozzátartozik elsősorban a padló is, mert ez szerzi meg csak igazában egy tiszta lakás benyomását.

A padlót, akár parkett-, festett- vagy festetlen puhafa-, akár pedig linoleum vagy kőpadlóról van szó, szárazon kell kezelni s annak fényesnek, valamint higiénikus szempontból is kifogástalannak kell lennie.

A tisztaság legnagyobb ellensége a por, mert ettől nemcsak a ruha, fehérnemű és a butor szenvednek, hanem ez — mint a legkülönbözőbb anyagok, utcai por, emberi és állati mikroszkopikus hulladékok stb. konglomerátuma — a legjobb csirahordozó, s így az ember ellensége és veszedelme. Ez magyarázza meg azt, hogy miért ajánlanak a tüdőbetegeknek pormentes levegőt. Orvosi szaktékinéltek véleménye szerint sok gyermekbetegség a porban meghúzódó csirák útján terjed. Mindezeket a modern egészségtan már rég felismerte. A betegségeket megelőzni azonban könnyebb, mint azokat kigyógyítani s ezért: *harc a por ellen úgy otthon, mint a különböző munkahelyeken!*

Hogyan szabadulhatunk meg lakásunkban a portól? A söprés és a portörles egyedül nem használ, mert ezek által a finom porszemek csak felkavarodnak s így minden lélegzetvételnél ezekre menő baktériumot szívunk magunkba. A víz lenyomja ugyan a port átmenetileg, azonban a baktériumokat új életre kelti és fokozottabb szaporodásra bírja, eltekintve attól, hogy a víz úgy a padlónak, mint a butoroknak árt. Ennélfogva festett,

valamint a közönséges fapadlót is mindig egy tanácsos kezelni, mint a parkett-padlót. Ez legegyszerűbbé válik, ha a tiszta padlót egyszerű lenolaj firnisszel — legkönnyebben egy permetező segítségével — vékonyan beeresztjük s azután — 2—3 nap múlva — Parketoillal tovább kezeljük. Itt is a viaszpermetezővel való permetező eljárás bizonyult a legegyszerűbbnek, a legolcsóbbnak és a legkétszertesebbnek. Ezt a tényt a külföld már régen felismerte és a saját javára ki is használta. Ezen eljárás mellett nem megy felesleges parkettpaszta a nyílásokba, a kenőrongyba, a kefébe, stb., nem kell kinosan térdelni, hajolni a beeresztésnél, mert a folyékony padlókarbantartó szert, a Parketoil-t, a permetező segítségével mintegy 70 cm. távolságból egyenletesen és vékonyan ráfecskendezzük, pár perc múlva a padlót, ill. parkettát feltöltöljük s aztán még a leghevesebben egy puha (gyapju) ronggyal utána fényesítjük. A permetező olyan takarékosan dolgozik, hogy a beeresztés alig kerül valamibe; ennél fogva a legtakarékosabb háziasszony is a padlóját mindig fényesen és tisztán, a lakását pormentesen tarthatja. A Parketoil név alatt forgalomba hozott folyékony padló tisztító szerben egy értékes készítményt kapunk, amely minden kíváncsalmnak megfelel. — Egyszerű feltörles és utánfényesítés által a Parketoil megadja a padlónak az egyenletes, fényes felületet, amely a nemes viasz helyett nagyjában paraffinból előállított parkettpaszttalval sohasem lesz lehetséges, mert a paraffin lágy balmazállapota és alacsony olvadási pontja

következtében egy kifogástalan fény vele nem érhető el és még kevésbé tartható meg. Ennek aztán az a következménye, hogy a padlót rendszeresen kell benzinnel tisztítani, ami egy éppoly költséges, mint kellemetlen munka. A Parketoil tisztít és desinficiál egyidőben, lekötve tartja a port, hogy az ne szállhasson fel, úgy, hogy a következő napokban por nélkül lehet söpörni. Így a padló karbantartásának a munkája, ami eddig kín volt, most már valósággal örömet okoz!

Az intelligens asszony

már csak

Parketoil

használ, mert ez az ideális padlókarbantartó szer.

Kapható minden szakmabavágó üzletben.

Romániai főképviselet:

Vilhelm Oberth R. T.

Brassó, Kapu-utca. Korona-szállóval szemben

FURDES KOZBEN A FOLYÓBA FUL-
LADT. Tudósítónk jelenti: Székelykeresztúron
János Nagykele községi 10 éves fiú für-
dő közben a Nagyvízűlő folyóba fulladt.

* MEGERKEZTEK AZ ŐSZI NŐI ÉS
FÉRFI DIVATLAPOK, fehérnemű, ka-
p, cipő és gyermek divatlapok nagy vá-
lasztékban kaphatók a Brassói Lapok
könyvtárában. Megtekinthető vétel-
költséget nélkül.

* CSOBÁNOK MEGTÁMADTAK
EGY URINÓT A KERECZTÉNYHAVA-
SON. A Schuller menedékházában lakó
egyik uriaszonyt állítólag csobánok meg-
támadták és 2500 lejt tartalmazó pénz-
tárcáját elrabolták. A vizsgálatot megin-
dították.

* ELFOGTAK AZ AUTÓBANDITA-
KAT. Pár nappal ezelőtt, mint megírtuk,
a Brassó-Máneci Ungureni úton megtá-
madták és kirabolták Marinescu ezre-
dest és társaságát. A csendőrök most a
rablókat hat hat Ungureni és Suzana
községbeli legény személyében kinyomoz-
ták és letartóztatták.

* Megkezdődött a brassói országos ten-
niszverseny. A Cenk alatti pályán mint-
egy 30 idegenvárosbeli kitűnő tennisező
részvételével megkezdődtek az orszá-
gos versenyek, melyek elsőnap szenná-
ciója az, hogy a fiatal brassói Székely
verte a bukaresti Krupenskit.

* JÓTÉTELEM NAGYOTHALLÓK-
NAK a nagyraértékelt villamos Eredeti-
Akustik-Hallókészülék. Elismerte és ja-
vasolva vezető specialista fül orvosok ál-
tal. A legújabb modellek raktáron van-
nak. Kétszáz forint és vételköltséget
szélességgel bemutatja: H. Kreutzer, Bras-
so, Székes-utca 6-a. Telefon 139. Nagy-
állomás közelében

* SZELHÁMOSSÁG SZABÓ BÉNI
TELEFONJÁN KERESZTÜL. Blatt bras-
sói kereskedőt tegnap ismeretlen egyén a
szomszédban lakó Szabó Béni képviselő
telefonjához kérte és négy tucat haris-
nyát rendelt, ami a Leonida garazshoz

volt viendő. Egy leány el is vitte a haris-
nyákat, s ott egy alak elvette, de pénzt
nem adott értük. A rendőrség keresi a
szélhámost.

* Elhízott egyéneknek a természetes
„Ferenc József” keserűvízkúra hatalma-
san előmozdítja a bélmozgást, a testet
könnyvéddé teszi s tiszta fejet és nyugodt
alvást teremt. Az orvosi szakirodalom
kimutatja, hogy a Ferenc József víz a
máj és a végbél felé irányuló vértömlő-
soknál, valamint aranyérnél és prostata-
bajoknál is áldásos hatást fejt ki. A
Ferenc József keserűvíz gyógyszerárak-
ban, drogériákban és fűszerüzletekben
kapható.

* GEDEON JÓZSEF FŐHADNAGY
NYERTE MEG A KÉTMILLIÓS FŐNYE-
REMÉNY NEGYEDRÉSÉT. Szatmár-
ról jelentik: Az állami osztálysorsjáték
tegnapelőtti megtartott húzásán, mint is-
meretes, a 23.179 számú sorsjegy nyerte
a főnyereményt. A sorsjegy boldog tulaj-
donosa Gedeon József, a szatmári gya-
logezed fiatal főhadnagya, aki negyed-
sorsjeggyel vett részt a játékban és aki
félmillió lejt kapott kézhez. A főhadnagyt
nemrég nősült s most a nyert pénzzel
házát akar megújítani vásárolni.

* VASÁRNAP DÉLELŐTT 11 ÓRA-
KOR NYILIK MEG A NÉPMŰVÉSZETI
KIÁLLÍTÁS. Az Erdélyi és Bánsági
Népkisebbségi újságírók székelyföldi
népművészeti kiállítását vasárnap délelőtti
pontosan 11 órakor nyílik meg a római
katholikus főgimnázium rajztermében. A
székely szövőipar, fadaragászat, agyag-
szobrászat, rendkívül gazdag kincsesháza
lesz a kiállítás, amelyet minden Brassó-
ban élő magyar embernek kötelessége
megtekinteni. A megnyitót beszédet Finta
Zoltán író, a Brassói Lapok munkatársa
tartja.

* VONATON MEGLOPOTT SZENÁ-
TOR. Mailus András szenátor, a brassói
állomás rendőrségén panaszt tett, hogy
Bukaresttől Brassóba való útjában a
301 személyvonaton pénztárcáját 9500
lejjel, ellopták.

* Nem tartozik a munkásának. Tegnap
délután felkereste szerkesztőségünket a
rozsnyói Rhein-gyár igazgatója, aki an-
nak közlését kérte, hogy a szombati szá-
munkában, a munkanélküliek sorsával
foglalkozó riportunkban megjelent kité-
tel, miszerint a Rhein gyár 3600 lejjel
taroznék egy munkásának, nem felel meg a
tényállásnak és az csak rosszakaratu
információn alapult.

* Korszerű! Rheumás fájdalomtól és
fejfájástól a kiválóan bevált Togal-tab-
letták használata által szabadulhatunk.
A Togal-tabletták feloldják a kórokozó,
ártalmas anyagokat és gyors javulást
és teljes gyógyulást biztosítanak. Több
mint 6000 orvos igazolja a Togal kiváló
fájdalomcsillapító és gyógyító hatását. A
Togal megnyugtató hatása egyben értékes
gyógyszerre teszi álmatlanság esetén is.

* ZONGORATANITAS, modern To-
nika-Dó módszer szerint is. Vögt-Weisz
Edi's brassói zongoraművésznő, szeptem-
ber 1-én kezdődik. Beiratkozás na-
ponta délelőtti 10-11-ig, délután 3-6-ig,
Vár-utca 4, I. em.

Iskolák Egyesületek

* INTERNATUS BRASSÓBAN FŐ-
GIMNÁZIUMI TANULÓK SZÁMÁRA.
A brassói róm. kath. nyilvánossági jog-
gal bíró főgimn. épületében jól berende-
zett internátus van. Jelentkezéseket a
jövő iskolai évre elfogad az internátus
felügyelőse: Braşov-Brassó, Str. Voi-
vodul Mihai-Kolostor-utca 29. Liceul
rom. cat.-róm. kath. főgimn. Iskolai évi
ellátási díj 10.500 lej, mely 1050 lejes
részletekben is fizethető.

* ISKOLAKEZDÉS A BRASSÓI
RÓM. KATH. FŐGIMNÁZIUMBAN. A
brassói római katolikus főgimnázium-

ban az 1932-33. iskolai évre a felvételek
szeptember 1-10 napjain lesznek minden
nap délelőtti 9-12 óráig. 1. A felvételi
kérdő szűlők mindenekelőtt a római ka-
tholikus egyházközség hivatalos helyisé-
gében (római katolikus plebánia hivatal
I. em.) jelentkeznek, ahol az iskoladíjat
lefizetik. 2. Az ott kapott nyugtával meg-
jelennek a főgimnázium igazgatói irodá-
jában, ahol bélyeges kérelemmel, s a beki-
vánt okmányok alapján megtörténik a
felvétel. (Kérés-minta az irodában kap-
ható). 3. Akik az I. osztályba kívánnak
felvétetni, azoknak szeptember 1-5 nap-
jain kell jelentkezniük a köteles okmá-
nyokkal: a) születési anyakönyvi kivonat
— extras de nastere — b) keresztlevele,
c) állampolgársági bizonyítvány, d) újra-
oltási bizonyítvány, e) az elemi iskola el-
végzését igazoló bizonyítvány. 4. Más in-
tézettől jövő tanulóknak az a, b, c, d.
pontok alatt felsorolt okmányokon kívül
az utolsó középiskolai osztályról szóló
anyakönyvi másolatot kell bemutatniuk.
Az intézet eddigi tanulóinak — ha már
bentlevő okmányaik rendben vannak
csak a kértet kell kiállítaniuk. 5. Aki-
nek valamelyik okmánya hiányzik, vagy
az intézettel szemben még tartozásai van-
nak, felvételre nem számíthat. 6. Nem
magyar anyanyelvű vagy nem román il-
letőségű tanulókat csak előzetes minisz-
teri engedéllyel vehetünk fel. 7. A javító
vizsgák ideje szeptember 1-5 napjai az
I., II., III., V., VI. osztály és szeptember
1-3 napjai a IV. és VII. osztály szá-
mára. Jelentkezés írószerekkel és papi-
russal szeptember 1-én reggel 8 órakor.
8. Az V. osztály felvételi vizsgálataira
való jelentkezés ideje szeptember 5. és 6.
9. Minden egyéb felvilágosítás az intézeti
hirdető táblán olvasható.

SKÓT VICE

A skót bemegy a vendéglőbe és egy po-
hár sört rendel. Mikor az első kortyot isz-
sza, észreveszi, hogy a sörben egy légy
uszkál. Erre kiveszi a legyet, a pohár fö-
lé tartva kifacsarja, aztán jóízűen kiisz-
sza a sört.

Sport

A magyar atléták nem kaptak beutazási engedélyt a Kinizsi versenyére

Ujabb megdöbbentő sportbotrány hábo-
ríthatja fel Románia és Magyarország
sportközönségét.

A football után az atlétikában is sport-
háboru küszöbén állunk Magyarorszá-
gal szemben.

Mint többször megírtuk, a temesvári
Kinizsi Sport Egyesület nemzetközi atlé-
tikai versenyt akart rendezni augusztus
28-án, vasárnap. Minden előkészület meg-
történt, a rendezők óriási áldozattal nagy
propagandát fejtettek ki, nagy előkészü-
leteket tettek mintegy 30 idegen ország-
beli atléta fogadtatása és ellátása érdeké-
ben. A magyar-román női atlétikai ver-
seny után a férfiatléták első romániai
versenye társadalmi eseményvé nőtte ki
magát s a magyar-román sportkapcsolat
erős láncszemének ígérkezett a verseny,
mely az utolsó napok egyikén kuthasett.
Még nincsenek pontos és részletes adata-
ink arravonatközzön, hogy mi is történt
az események hátterében. A tények a kö-
vetkezők:

A magyar atléták részére e hét köze-
péig nem érkezett meg a budapesti román
követésre a beutazási engedély. Tegnap
a Kinizsi értesítette a BBTE-t, mely a
legtöbb atlétával indult volna a verseny-
re, hogy a versenyt szeptember hóra ha-
lasztja.

Az egyik budapesti lap szerint a kény-
szert elhalasztás oka az, hogy a Kinizsi
nem az előírt úton próbálta megszerezni
a magyar versenyzők beutazási engedé-
lyét, viszont a szabályos elintézésre már
nem volt idő.

Ha ez a híradás igaz, úgy a Kinizsi el-
sősorban magára vehet a nagy verseny-
botrányos elmaradása miatt. A Tesneve-
lesi Főiskola kolozsvári látogatásának
megakadályozása s az ebből eredt sport-
konfliktus oka szintén az, volt, hogy ki-
járókkal akarták megszerezetni a beuta-
zási engedélyt. A Kinizsi okulhatott volna
az esetből és nem lett volna szabad felül-
ni bukaresti ígéreteknél, hogy „mi majd
mindent elintézzünk”. A belügyministe-
rium úgy látszik, szigorúan veszi a mel-
lékutaknak járó beutazási engedélyt szer-
zők működését és nem tekintve semmiféle
magasabb szempontra, meghiusít ver-
senyt, vendégszerleést és nem törődve
sportháboru, kulturbotrányval, megy a
törvény, a szabály útján.

A Kinizsi mellett hibáztatjuk a romá-
nai bürokratizmus rendszerét is, mely
kiismerhetetlen, lassu, fontoskodó. Ugy
hiszük, hogy senki nem tudja, mi szükség-

ges egy beutazási engedélyhez, s ezért fo-
lyamodnak az egyesületek kijáráshoz,
akik régi szokás szerint baksissal és ösz-
szeköttetéssel szokták megszerezni a
szükséges engedélyt. Ez bizonytalan ut,
de gyors, szemben a hivatalos úttal, mely
szintén bizonytalan, ezzel szemben az en-
gedély kiadása az esemény dátuma után-
ra szokott esni.

A romániai sportszövetségek első köte-
lességük az kell legyen, hogy tisztázzák a
butazási ügyeket.

Mindaddig, amíg hercehurcákkal jár
az ilvesmi, állandó nemzetközi konfliktu-
sok fogják gátolni a román sport fejlődé-
sét.

Románia október 16-án Ausztriával játszik

Ismeretesebbek voltak azok a nehézségek,
melyek az utóbbi napokban a román
footballszövetségben az őszi nemzetközi
program összeállítását körül felmerül-
tek. Csehországgal nem tudott Románia
megegyezni a most esedékes Európa
Amatőr Kupa időpontját illetőleg, s ezért
ezt a kérdést egyelőre függőben hagyták.
Tekintve, hogy emiatt a román szövetség
október 16-ra szabad lett, Ausztriával lé-
pett érintkezésbe és amint ma értesülünk,
teljes eredményességgel, amennyiben ok-
tóber 16-án most már az osztrák amatő-
rökkel fogják a revans-mecset lejátsza-
ni. Ez a mérkőzés Grätzban kerül lebo-
nyolításra és amint velünk közlik, ezzel
kapcsolatban igen érdekes terv merült
fel. Azt szeretnénk, hogy a román váloga-
tott csapat Grätzhoi jövet Bécsben is
játszék, de most már az osztrák profesz-
zionista b) csapat ellen. Ebben az irány-
ban most folynak a tárgyalások. E meccs-
re egyébként október 19-én kerülne sor.

Ez lesz tehát az első alkalma a román
válogatottnak az igazi középeurópai foot-
ballal erejét összemérni.
— Szeptember 4-én pályaváratás lesz
Bukarestben. Ekkor kerül sor ugyanis az
első nemzeti bajnoki meccsre az aradi
AMTE és a bukaresti Unirea Tricolor kö-
zött az utóbbi vívnonan épült pályáján. A
pálya a legmodernebb berendezésű lesz
Bukarestben és egyúttal egész Romániá-
ban. Igen érdekes ujtása lesz, hogy a né-
zőteret a pályától magas drótkerítés fogja
elválasztani a közönségtől beözönlése ellen.
A pálya ünnepélyes avatására azonban
csak szeptember 11-én kerül sor.

TAKARÉKOS HÁZIASSZONYYOK és GONDOS URAK!

Dolgoztassanak és vásároljanak az itt hirdető cégeknél!

**Szabómunkások
Termelőszövetkezte**
BRASSÓ, Kapu-utca 37. sz. alatt
(Str. Regele Carol)
Olcsón és a legjobb kivitelben készít el
mindennemű e szakmába vágó munkát

**Butort, mérsékelt árban csak
Polák J.**
asztalosnál szerezhet be.
Brassó, Szilás-u. 34.
A legújabb tervek szerint. Garantiált szolid árak

**JÓSZABÁSÚ ELEGÁNS
férfi ruhát**
legolcsóbban
Kósa Albert
tértiszabó üzlete készít
BRASSÓ, Kolostor-utca 25. u. szám

Szól e és Német
BRASSÓ, KÖZÉP-UTCA 2
Speciális autórugó
és autogénheggesztőműhely!

**Csinos fej
Rendes kéz**
még a mai nehéz viszonyok mellett is, mert
Szabó Lajos
Weisz Mihály-u. 3. sz. alatti modernül
berendezett fodrászüzletében
Hajvágás csak - - - - - 20 lej
Gyermekeknek és diákoknak - 15 "
Ondolálás - - - - - 20 "
Manikűr - - - - - 20 "
Borotválás - - - - - 10 "
Fejmosás - - - - - 25 "
Külön női terem

Szabó Márton
BRASSÓ,
Hosszú-utca 74
Specialisan beren-
dezt autó-
rugó üzem
Kész rugók raktáron
javítások gyorsan készül-
nek. Mélyen tisztított áruk
Ugyanott nyitott "hevrolet-autó eladó"

**TERMÉSZETHŰ
örökhullámot**
CSAK
gőzzel
lehet elérni
MOLNÁR A.
az ország első gőzondófaló szalonja
Brassó, Weisz Mihály-utca 21.
Nem négergondör, nem svin eleníti a haját,
szép széles hullámok.

**Főtengely, henger, dugattyú,
csapszeg és
szelep-köszörűlést,**
speciális köszörűgépen végez.
J. Hansmann autóműhely
Brassó, Románteplom-utca 54

**Autófényezés és autókárpi-
tozás**
olcsón és jól
EMIL GUSBETH-nél,
Brassó, Románteplom-utca 50

Lakás, konyhabutorok, valamint kárpitos
készítmények legjobban és legolcsóbban
A. Binder
kárpitos és díszítő butorlerakat
Brassó, Str. Reg. Carol 55. (Kapu-utca 65)

APRÓHIRDETÉSEK

Hétköznap: egy szó 6, vastag betűből 12 lej. Vasárnap: 7.50, illetve 15 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Négyszeri hirdetés esetén 25% engedmény. Állást keresőknek 25% kedvezmény.

Vétel-eladás

Egy hegedű, Antonius, Stradivarius, Cremonesi, Fabricat anno 17. A.+S. gömbölyű bélyegzővel eladó. Cim: Árpád Harinetz mecanic, Constanta, Port S. P. M. 19063

Új típusú Ford teherautó, páncélszekereket megvétele keresek. Nágler, Mercurea-Ciuc. 19029

ÉPÍTŐANYAG: fehér mész, téglák, cement és cserép állandóan raktáron, Hosszu-utca 121. 19073

Legszebb nászajándék egy

perzsaszőnyeg

Scheilhof Emilné „ORIENT” szőnyegházából, Brassó, Weisz Mihály-u. 2.

Veszek, eladok és javítok használt fényképezőgépeket. „Mimoza”, Brassó, Kut-utca 18. 19091

Most vásároljon

gyermekének

SZÖVETET

az iskolaszemre, szövetmaradék-vásárlunkon

20-50% engedményt adunk

VESTIS

SZÖVET ÉS SELYEMÁRUHÁZ

Brassó, Tensör 22.

TÜKRÖGYÁR és ÜVEGCISZOLDA WOLFF OSZKAR

Brassó, Uzoda-utca 5.

Tükrök minden formában és nagyságban Csiszolási munkák Hajlított üvegek Autóüvegek Tükrőjavítások Belga és cseh üveg raktára

ELADÓ szén, zab, árpa, 120 hold birtok gazdasági felszereléssel HASZONBÉRBE vehető Dálnokban, Háromszékvármegyében, Péter Zsigmondné hagyatékától. 19088

Olcsó TŰZIFA

házhoz szállítva

1000 kg. LEI 400

BRASSÓ, KAPU-UTCA 36.

Közép nagyságú JÉGSZÉK-RÉNY megvétele keresetlik. Brassó, Lópiac 10. 19080

Allást nyer

HAZVEZETŐNŐ falusi gazdasághoz, küldje igényei ajánlatát „Takarékos” címen a kiadóhivatalhoz. 19088

Deutsche Erzieherin bei vornehmer Familie zu 2 Kinder von 7 u. 9 Jahren gesucht. Theohari, Bukarest, IV. Alea Sihleanu 5. 19079

Lakás

Butorozott szobát, fürdőszobát használatra, szeptember tizenötödikére kersek. Cimeket „H. S.” jelígre a Brassói Lapok kiadóhivatalába kérek. 19068

1-2 szép SZOBA butorozva, villanyvilágítással és esetleg fürdőhasználatra kiadó. Külön bejárattal, Brassó, Temető-utca 10-a. 19038

Olcsón eladó emeletes ház, vasút közelében, 180.000 lej évi jövedelemmel. Cim 19041. sz. alatt a brassói kiadóban.

Urinőt lakótársul vennék, szerény bér ellenében. Brassó, Kórház-utca 38. 19092

Pesti tanárnő egy-két diákleányt vagy fiút teljes ellátásra vállalt. Gondos felügyelet. Zongora használat. Budapest, IX. Lónyay-u. 18/B. II/1. Vadenai. 19077

Allást keres

EGÉSZSÉGES SZOPIATÓSDAJKA állást keres, Jónás Sári, Hosszufalu 910. 19090

Pincemesteri állást keresek, tízévi gyakorlatom van, hordókezelést is vállalom, mint munkás. Cim: Nagy Mihály, Mercurea Ciuc. 19081

Vegyés

Malomhenger csiszolást és rovatkolást, nappali és éjjeli üzemben szakszerűen és olcsón végez Teutsch gépgyár Brassó. 19000

BETARSULNÉK néhány százezer lejűl, jövedelmező, lehetőleg brassói vegyészeti, vagy ipari vállalatba. Ajánlatokat „Aktív munkatárs” jelígre a brassói kiadóba kérek. 19089

Impotenciát azonnal megszüntetünk. Válaszbélyeges leveleket a brassói kiadóba kérünk „Diszkrét” jelígre. 19010

A HAZICUKRASZAT KEZELŐKÖNYVE, Kréké kitűnő munkája alapján a leggyorsabb és a legkülönlegesebb téziseket mindenki házáig készítheti. A legjobb cukrászda otthon negyedannyi költséggel. Ara kemény felvázolásokban Kapható a Brassói Lapok

Kosztos tanulók

felvételnél Ott mérnök, Brassó, Vár-u 44. — Német társalgás Tanulmányi felügyelet francia, román, matematika stb. tárgyakban

T. C.

Értesítjük tisztelt vevőinket, hogy

Fritz Peschka

ur f. é. augusztus hó 3 óta nem áll többet szolgálatunkban és nincs feljogosítva részünkre üzleteket kötni. Brassói borlerakatunk vezetésével Alexander Mutzig urat bíztuk meg és kérjük b. megbízásait továbbra is hozzánk juttatni szíveskedjenek.

Tisztelettel

Küküllővölgyi (medgyesi) Szőlőszindikátus Borlerakat Brassó, Weisz Mihály-u. 13

ÁRVERÉSI HIRDETÉNY

Alulírott közjegyző ezennel köztudomásra hozom, hogy dr. Ioan Lemény brassói háztulajdonos kérésére, kedden, 1932 évi augusztus hó 30-án d. u. 4 órakor önkéntes közarversben irodámban Strada Regele Carol No. 25. alatt eladatik a Brassóban Postarét 20 b) szám alatti ház, 1,200.000 lej kikiáltási ár mellett, esetleg azon alul is. Fizetés Sparkassa betétkönyvvvel is. Az építmény emeletes és adómentes.

Dr. Nicolae Boeriu közjegyző.

ÁRVERÉSI HIRDETÉNY

A Csiktusnádi Gyógyfürdő Szövetkezet 1932 szeptember 4-én vasárnap délután 3 órakor a fürdőigazgatóság irodájában, zárt írásbeli ajánlattal egybekötött versenytárgyaláson az 1933 évi időnyre bérbeadja a következő iparjogokat:

1. A fényképezési jogokat.
2. A fűszerüzleti jogokat.
3. A cipész jogokat.
4. A férfiszabó jogokat.
5. A nőifodrász jogokat.
6. A férfirodrász jogokat.
7. A nőifodrász jogokat.
8. A vegyeskereskedési jogokat.
9. A tejcsarnokok jogait.
10. A kárpitos jogokat.
11. A bazárok jogait.

Hasznbérbe adja továbbá szintén az 1933 évre

a „hegyes csárdát” garázshasználatra.

A régi kurszalón helyén levő „Bodegát”. Az erdei cukrászdát azaz „Eldorado” vendéglőt.

Továbbá árlejtésen kiadatik az öntözés és szemétfuvarozás Tusnádfürdő telepén. Iparjogok összevonása nem engedtetik meg. A fürdőigazgatóság fenntartja magának azt a jogot hogy az ajánlatok között válasszon.

Árverési és szerződési feltételek hivatalos órák alatt a fürdőigazgatóságnál megtekinthetők, ugyanott felvilágosítás is adatik.

Tusnád, 1932 augusztus 20.

Fürdőigazgatóság

HIRDETÉNY

Az érdeklődőkkel ezuton közöltetik, hogy 1932 szeptember hó 5-én d. e. 11 órakor a Regia Autonoma P. T. T. Kut-utcai árverési termében, 77 sz. szoba, valamint Brassó I. hivatalában árlejtés fog tartatni a fent nevezett hivatal központi fűtő berendezésének javítására. Az árverezni öhajító kötelesek írásbeli, lepecsételt ajánlataik mellé a munka értékének 5 százalékát óvadékként letenni.

A munkálatok a megrendelés kézhezvételétől számított 3 hónap alatt befejezendők.

Az árverés a nyilvános számvitel CCL szabályzat ide vonatkozó intézkedései, valamint a Monitorul Oficial 1932 június 4-én kelt 127 számában közzétettek alapján fog megtartatni, ahol megvannak alapítva a feltételek, melyek szerint az árverezők az árverésen részt vehetnek.

A fizetés az átvétel után. Az árverési feltételek megtekinthetők bármelyik hétköznapon 12-13 és fél óra között az árverező terem 77. számú szobájában és a Brassó I. hivatalnál. 126.833-932 szám.

A postaigazgatóság

Felelősszerkesztő: Kocsis Béla. — Szerkesztőség és kiadóhivatal Braşov (Brassó), Károlykirály-utca 56-58. szám. — Telefon: 82.

Fiókiadóhivatalok: Déva, Str. Ion Creanga 2. Telefon 17. (Balogh Géza, igazgató). — Marosvásárhely, Piaţa Regele Ferdinand (Főter) 53. Benjámin Árpád és Bernáth Ernő. — Temesvár, Arad- és Krassószörényvármegyék: Némethy Gábor (Temesvár, I. Str. Lovonici 51. Telefon: 1711).

Főmegbízott a Regát részére: Dán Mózes, Bukarest, Str. Mihai Cogălniceanu 30. MEGBÍZOTTAK. Arad: Kozma Hugó (Bulev. Regele Ferdinand, Boros Béni-tér 62). — Bukarest: Dán Dániel és Gerő Sándor — Dés: Vadász Bogdán (Str. Caragiale No. 5. — Kolozsvár: Dénes József (Strada N. Curches 3, volt Vár-utca). — Lugos: Tóth Gyula. — Nagyszeben: Szilágyi László (Strada Turnului 13). — Nagyvárad: Szabó László (Strada Constantei 2). — Udvarhelymegye és Székelyudvarhely: Varró Elek (Orbán Balázs-utca 31. — Szilágy-somlyó: Helperin Ernő. — Torda: Dénes József (Str. Regele Ferdinand 25).

Központi szervezők pénzfelvételi jogosultsággal: Bartha Géza, Dán Mózes. HIRDETÉSEKET felvesznek a kiadóhivatalok, a megbízottak, valamint minden bel- és külföldi hirdetőiroda. Részletes tarifákkal készséggel szolgálunk

PAGEOL

Titkos betegségek.

Nincs elegendő szavunk annak az előítéletnek a visszatartására, amely a nemtiszta, a húgyhólyag és az ezzel összefüggésben levő szervek „titkosak”-nak minősíti. Ennek az álszeméremnek átkos következményei kiszámíthatatlanok, úgy az egyénre, mint a fajra nézve.

Ezzel szemben gyors cselekvésre van szükség. A PAGEOL, a húgy anti-szeptikumok legerősebbje, enyhíti a fájdalmakat, megszünteti a folyást, csillapítja a prosztata gyulladást.

A PAGEOL azonnali javulást idéz elő eseményként erőteljes, valamint döntő kezelési módszert képez.

Gyógyszertárakban és drogériákban!

DERESTYEI USZODÁ

szép idő esetén

vasárnap, augusztus 28-án a VÁROSI ZENEKAR fog játszani

(Féloránkénti tramval-forgalom)

Dr. Cheresteşiu 4 kötetes szótárát,

félvásonba kötve kapja az 1100 oldalas rom.-magy. részt 300 lej helyett

150 lejért

100 lej helyett a két kötetes, 2000 oldalas magyar-román részt

300 lejért

100 lej helyett a minden nyelvtani alakot felölelő román nyelvtant

50 lejért

MEGRENDELHETŐ A

B. L. Könyvosztályától.

Kérje a nyelv- és szótárkönyvek jegyzékét.

Műszaki könyvekben,

nyelvtanokban, szótárakban állandó nagyraktár a Brassói Lapok Könyvosztályában. Kérje díjtalan árjegyzékeinket.

Leszállított árban

100 újságcikk alapján

ROMÁNUL

Magánaton gyorsan és tökéletesen legkönnyebben tanulhatja meg a román nyelvet Dr. CHERESTESIU és DERY kolozsvári professzorok szerkesztésében megjelent 10 füzetes nyelvtanából

250 Lei helyett csak 150 Lei.

Postal megrendeléseket azonnal elintézi a

Brassói Lapok Könyvosztálya

Aki többet tud, az többet keres és könnyebben kap munkát!

Olvassatok jó szakkönyveket!

Építőipari könyvek

Bossányi: Kőműves és kőfaragó szerkezetek 170
A jelenkor építészatlalossága (2 füzet) 2520
Kiszelyi A.: Faipari technológia 109
Littván: Ipari számtan és árkalkuláció 109
Németh: Az ács 115
Némethy: Kőművesmesterség 408
Palotai: A vízvezeték-szerelő 68
Raffay: Faipari szerkezetek 170
Raffay: Faipari kézikönyv 170
Róth J.: Iparosok könyvvezetése 47
Scheumann: A szobafestés technikája 163
Schodits: Építőipari mintalapok 306
Schodits: Épületbefejező munkák 170
Schodits: Lépcsőszerkezetek 646
Sztipán: Tetőfedő és épületbádogos 81
Szuppán: Bádogosok kézikönyve 149
Wagen: Mázolók és szobafestők kézikönyve 136

Autó, aviatika, gépészet

Ford: Életem és működése 340
Habán-Delmár: Modern motorkerékpár 152
Jalsoviczky: Járműmotorok 306
Jalsoviczky: Tűzgépek (két kötet) 340
Mihály Dénes: Az automobil 258
Mihály Dénes: Motorkerékpárok szerkeze 156

Mihályi Ernő: Autóvezetők, szerelők kézikönyve 204
Mihályi Ernő: Könnyű motorkerékpár 95
Mihályi Ernő: Nehéz motorkerékpár 109
Mihályi Ernő: Autójavítás és javító-műhelyek berendezése 170
Mihályi Ernő: Az autó elektromos berendezése 170
Schähter: A motorkerék szerkezete és kezelése, (két kötet) 170
Weiner Emil: Autókézikönyv 510
Horváth E.: A repülőmotor szerkezete, működése és üzemzavarai 272
Painlevé: Aviatika 300
Balassa: A cséplőgépek szerkezete és kezelése 306
Balog: A gázgépek 102
Balogh-Sygal: Dieselgépek szerkezete 78
Balogh-Sygal: Dieselgépek kezelése és karbantartása 78
Barna: Csavarmenetvágás 119
Bereitvás: Szivógázmotorok 136
Bozóky: Lokomobilok szerkezete és kezelése 102
Naszályi: Stabil gőzkazánok és gőzgépek 291
Örl: Központi fűtés, szellőztetés és melegvízszolgáltatás 680
Sávoly: A gőzmozdony 272
Sümegi: A tüzelőanyagok okszerűbb kihasználása 109
Weller: A fűtésszerelők kézikönyve 136

Postán megrendelhetők a

Brassói Lapok Könyvosztálya

án. Kérje díjtalanul 44 oldalas szakkönyvjeig üzékünkét.